

haftada bir

AHMET KARDAM

Yığınlar yaşamdan öğreniyor

Dört yılda bir seçti meclis gendardığı milletvekilleri var ya. İşte bu milletvekilleri görevi başarılar ve and içiyor.

— Milletten kayıtsız şartsız egemenliğine bağlı kalacağı ve halkın mutluluğu için çalışacağına namusunu üzerine yazıyor, derler.

Geçtiğimiz Haziran ayı içinde milletvekilleri çok çalıştılar. Etilerini yemine çok bağlı kaldılar. Partilerden istifa ettiriler. Sonra bunlardan bir kısmı buncilim falan geçirdi, özünü ve sıkıntı çekip eski partilerine döndü. Kimileri de vatandaş ve milletini çok düşündüğü için öbür partiyi girdi. Gazetelere demeciler verdiler:

— Beni kimse satın alamaz. Ben fakir bir insan değilim ki satayım, falan, filan.

Yığınlar kitaplardan değil, kendi deneyimlerinden, yaşamdan öğrenirler. 18 aylık "Umu-dumuz Ecevit" dönemi bu bakımdan çok zengin deneylerle doludur. Koca cilt olursa olsun hiç bir kitap, koca sayfa olursa olsun hiçbir makale yığınlara bu kokmuşluğu bu oduşmuşluğu bu buncilimden bir biçimde göstermez.

Açırız Türkiye Cumhuriyeti Anayasasını, okuyoruz 4. maddesini. Orada "egemenlik kayıtsız şartsız ulusundur" diye yazıyor. Ulusun bu egemenliğini Türkiye Büyük Millet Meclisi eline kullanacağını yazıyor. Ve deniyor ki:

— Egemenliğin kullanılması, hiç bir surette belli bir kişiye, zümreye veya sınıfa bırakılmaz.

Şimdi hangi işiye, hangi köylüye, hangi emekçiye, hangi ıllırlı yurtsever, namuslu kişiye sorarsak soralım:

— Oyunu verip meclise gönderdiğin, bu temsilciler senin iradeti, egemenliğini temsil ediyor mu?

— Alıcılığına yarılmı tek sözcükten ibarettir:

— Hayır:

Meclislerde işçi sınıfının, emekçi yığınların partisi, temsilcisi yoktur. Türkiye Komünist Partisi'nin legal varlığı 56 yıldır yasağıdır. Basın-yayın organları, kitle iletişim araçları, matbaalar, köprüler, bütün bunlar kimin elinde? İşçi sınıfının, emekçi yığınların çıkarlarını savunanlar mahkemelerde yargılanıyorlar. Hapishanelerde yatıyorlar.

Halk, Millet Meclisine 450 milletvekili seçti. Bunların hepsi de seçimlerde aday oldular. Halktan oy istediler. Bu adayların hangisinin belirlenmesinde oy veren halk söz sahibi oldu. Oy verdikten sonra, hangisini denetleyebiliriz? Hangisinin hesap sorabiliriz? Kendisini o partiden öbür partiyi atıp duran milletvekillerinden hangisini seçebiliriz diyor da:

— Sen bizi temsil etmiyor-sun, diyerek onun meclisteki koltuğunu altından çekip alabiliriz?

Basında yazılar çıkıyor. Kimisi seçim sisteminde değişiklik öneriyor. Kimisi partilerden istifa eden milletvekillerinin meclisten de istifa etmesini istiyor. Bunlar, kuşkusuz, bu dü-rümüşlüğü, kokmuşluğu karşı haklı tepkilerin ürünüdür. Ama ne seçim yasağını değiştiril-mesi, ne de herhangi bir baş-ka yasa bu durumu değiştirir. Gerçek çözüm çok daha kök-lüdür.

Ulusal bağımsızlığı, demok-ratik düzeni savunan, sosyaliz-mi benimseyen, sosyal ilerle-meyi ve halklar arasında barış ve dostluğu savunan bütün partiler ve örgütler serbest ol-malıdır. Faşizmi, emperyalizmi, savaşçı, uluslar arasında düş-manlığı savunan, dinsel duygu-ları politik amaçlara sömüren, demokratik düzene karşı çıkan bütün partiler ve örgütler ka-patılmalıdır. Bunların propa-gandası yasaklanmalıdır. Emper-yalizme hizmet, demokratik dü-zenin yıkıma çalışmak, saba-tol ağır cezalar görmelidir.

Tüm devlet mekanizması gerçiklerden, faşistlerden, em-peryalizmin ajanlarından temiz-lenmelidir.

Cumhurbaşkanı da dahil, hiçbir devlet görevlisinin cılız üstü bir işçinin cılızlığına iki ka-tını çismamalıdır. Valiler, kay-makamlar, güvenlik şefleri halk tarafından seçilmelidir.

Halkın parlamentoyu dışı-rdan denetlemesinin önündeki tüm engeller kaldırılmalıdır. Grev ve toplu sözleşme yasa-sı, sendikalar yasa-sı, basın yasa-sı, toplantı ve gösteri yasa-sı, ceza yasa-sı buna göre değiştiril-melidir.

Halk, yığın örgütleri, her yurttaş seçimleri denetleyebil-melidir. Seçim işlerini yürüten kurulların baskılarını inceleye-bilmelidir.

Yığın örgütleri ve yurttaş-lar görevli kötiye kullanan, verdikleri sözü tutmayan millet-vekillerinin geri alınmasını isteye-bilmelidir. Bu istek belli bir seç-men sayısı tarafından benim-senildiğinde, o milletvekillinin ye-rine yenisi seçilebilmelidir.

İşte ancak o zaman "ega-menlik kayıtsız şartsız ulusun-dur" ilkesi kağıt üzerinde kol-maktan kurtulur. Çünkü ancak o zaman parlamento ve ulusun ezeli çoğunluğunu oluşturan işçi sınıfının, köy emekçileri-nin, halk tabakalarının temsil-cilerinden oluşur.

İşte işçi sınıfının, emekçi yığınların bilinci, ılleri keşimle-ri böylece demokratik bir düze-ni kurma savaşçı veriyorlar. Böylece bir düzeni kuracak ılleri, demokratik, halktan yana bir ıllidondan ıllibasına gelmesi sava-sını veriyorlar.

Bu bir düş değildir. Geniş işçi, köylü, emekçi yığınlar her geçen gün bunun gerekliliğini daha da ıllı görüyor, kavıyor-lar. Bu gerekliliği onlara kitap-lar değil, yaşam öğretiyor.

FORUM

Basınınımızın durumu

Magazin haberleriyle süslü, fotoroman kültürüyle besilli, kupon ve piyangolarla okuyucu ayılamayı bilir ve bunların yanısıra yeri gelince yurtseverlikten ve sosyal yaygaracılıktan geri kalmaz bir basın oluşturulmuştur Türkiye'de. Acı olan, meslek ciddiyetinden yoksun kazanç kapıları açılmıştır.

Serdar İNAL

Yıllar önceci başlatılan em-peryalist ükelerle bağımlılık politikası ve yabancı sermayeye ağırlıklı çıkarıcı girişimler za-manla bizleri ağır bir tüketim top-lumu olmaya itelemiş ve bu yol-da büyük başarılar sağlanmıştır. Dostluk adına antlaşma uyutma-calarıyla verilmeye başlanan ödü-nler montaj sanayileriyle geliştiril-miş, kültür emperyalizmiyle be-yinler aşılanmıştır, batıya ayak uydurma adına ağır batı özenli-ciliği yaratılmış, ödünlere ödünleri kovalanmış ve açmazlar içinde bir ıllke oluşturulmuştur sonuçta. Son zamanlarda alınmaya başlanan ekonomik önlemler dışıst, önceki bu tutarsız ödünce politikaların sonucu gerekmiştir bir bakıma. Ancak bunca ekonomik ödünlemler sonra bu girişimlerin ne den-li yarar sağlayacağı konusunda bir varayışta bulunmak olanaksız-dır. Dışlaştırmalı, yuzeyel bakış aç-larıyla da olsa bu ıllı niyetli giri-simlerle sorunlara çözüm getir-mek amaçlanırken yeni açmazlar-la karşılaşılacaktır.

Gerçekte, önceki ıllidatların ve politikaların neler getirdiği co-türdündü ya da verilen ödünle-rle kısır döngünün nasıl oluşturul-duğunu anlatmak değildir. Çünkü böyle bir girişim geniş bir ana-liz ve sayısal delilleri yazı ge-rektirir. Ancak, dışa bağımlı-hıla gelişen kültür emperyalizmi-nin etal alanına giren basınımız ve sorunlarına yönelik ekonomik önlemlere değinmek.

Kamuoyu oluşumunda etkin bir güç olan basınımız basını-ma nedense bugüne değin kendi so-runlarına eğilimde gerekli özeni fazla göstermemiş veya yuzdeye kalan gelişimlerle yetinmiştir. Oysa soruna eğilimsizlik, tüketim toplumu oluşturulmasına, haksız kazanç kapıları açılmasına, halkı-mızın kültür emperyalizmiyle uyus-turulmasına, döviz kaybına, ders kitapları sorununa değin varan kağıt darlığında katkısı bulunmuş-tur. Son haftalarda güncellik ka-zanan Ünyan ve ıllan Vergileri Ya-sası ile Basın ıllan Kurumu Ya-sası, çoktan alınması gereken ön-lemlerin başlangıcı olarak nitelenebilir.

Konuyla ilgili bazı sayısal ve-ri-leri göz önüne sermek başla-yalım dilerseiz: İsviçre ve Japonya'da 1,5; İngiltere, İsviçre ve Sov-yetler Birliğinde 2,5 kişiye bir ga-zete düşerken ülkemizde ancak 12 kişiye bir gazete düşmektedir. Bir başka deyişle 1000 kişiye düşen gazete sayısı İsviçre'de 538, Japo-nya'da 526, İngiltere'de 443, İsviç-re'de 391, Sovyetler Birliğinde 383 iken, ülkemizde bu sayı sadece 33 dir. Güncel basına ilgili yarıstın bir sonuca ıllık içinde sayısal verileri bulunan 19 ıllke arasında Türkiye 16. sırada yer almaktadır. Okuma yasa-sının oranının amaçla-rına ulaştırılmadığı bir ıllkede 12 kişiye bir gazeteyi amsamayaol-luriz. Ancak bu sayı güncel basına ilgili gereklilikle yarıstabiliyor mu acağı? Ne yazık ki halkımızın oku-duğu gazetelerin çoğunluğunu ma-gazin basını oluşturmaktadır. Ge-nelde, kapitalist modelle kalınma-ya ıllı yeğleme ve batıya ayak uydur-ma adına benimsenen küçük Amerika yarastma politikasının bir uzantısı olan kültür emperyaliz-minin getirdiği bir sonuçtur bu. Magazin haberleriyle süslü, foto-roman kültürüyle besilli, kupon ve piyangolarla okuyucu ayılamayı bi-ler ve bunların yanısıra yeri ge-lince yurtseverlikten ve sosyal yay-garacılıktan geri kalmaz bir ba-sın oluşturulmuştur Türkiye'de. Acı olan, meslek ciddiyetinden yoksun kazanç kapıları açılmış-tır.

Ülkemizde gazete yayınlamak lene bağı değildir. Bildirimi yapmak yeterlidir. Yayın hayatın-da belirlenen bir süre tamamlan-ma rneal ıllan alma hakkı ta-nınmaktadır. Resmi ıllan büyük kentlerde Basın ıllan Kurumu ta-rafindan, kurum şubesi olmayan ılllerde ise Valilik Basın Bürola-rında dağıtır. Yüksek tirajlı gün-celler dışında kalan basın için res-mi ıllanlar en büyük güvence sa-yılır. Çünkü ülkemizde çok yük-sek bir tiraj tutturulamadığına, sa-tıştan oluşacak bir kar beklemek olanaksızdır. Kaldı ki, söz konu-su meslek dahiinde kullanılan ço-gu araç ve gereçlerin yurt dışın-dan ıllhal edildiği yuzdumda, gazete fiyatları oldukça uzundur.

Bugüne değin denetimiz yu-rütüldüğü yadıstamıyacak olan Resmi ıllan konusu, basın için bir güvence olmaktan öteye, tüketimi zorlamaya da katkıda bulunun naylon gazeteleri yaratmıştır. Ger-çekte hiç satamadığı halde 300-500 baskı yapıp tirajını çok da-ha yüksek göstererek, artanını karaborsada kullanmak amacıyla kağıt tahsis alabilen, resmi ıllan-dan yararlanarak devlet desteği görebilen, yayınlayanların gazetecilik kimliğiyle çevrede dolayış meşale özü olanaklardan yarar-lanmasını sağlayan bir çok be-sleme günceller oluşturulmuştur. Ama öte yandan, kağıt yokuşun-dan ders kitapları okulların açıl-dığında baskıya girememiş, kaba-borsada baskıya getirilmediği yerde, karaborsada ve zamlardan dolayı yayıncılığa darbe indirilmiş, ki-me ne!

Söz kağıda gelmişken konuy-la ilgili bir sayı daha vere-lim dilerseiz: Ülkemizdeki yillik baskı gazete kağıdı ıllretim 90 bin ton olmasına karşın tüketim 130 bin tondur. Bir başka deyiş-le, yaklaşık yuzde 31 oranındaki 40 bin tonluk ıllretim açığı yurt dışından ıllhal yoluyla karşılan-maktadır.

Bu böyleyken, kağıt tüketi-miyle ilgili bir başka sayısal ve-ri-ye göz atalım: Satış yuzd bini-zerindeki 6 büyük gazetenin to-pam sayfa sayısı 1973'de 52, 1974'de 63, 1975 yılında ıllk üç ayına baktığımızda ise 90'dır. Söz konu-su 6 gazetenin toplam sayfa sa-yılarındaki artış oranı, tirajlarındaki artış oranına bile çok düş-ünde bulunmaktadı. Bugün Tür-kiye'deki günlük gazete kağıdı ge-rektirilmeleri %90'ını sözkonusu yayın organları tüketmektedir. Bu sayı yılda 117 bin tondur. Güncel-mizdeki tirajlarıyla, ancak 75-76 yıllarındaki sayfa sayılarıyla örneklendiğimiz 6 büyük gazetenin yayımlandığını düşündüğümüzde,

150 TON POLİVİNİL ASETAT ALINACAKTIR.

- 1) Bu işe ait tamamlayıcı Bilgi Müessesemizin Baykoz'daki merkezinden veya Sirkel'deki 5 inci Vakıf Han Altındaki İrtibat Büromuzdan öğrenilebilir.
- 2) Teklifler 10.7.1979 gündü akşamına kadar Müessesemizin Baykoz'daki Merkezinde muhaberat seğılline verilmis olacaktır.
- 3) Teklifler arasında şartlarımızla ılltiyacımıza en uygun olanlar tercih edilecektir.
- 4) Müessesemizi ıllilediği miktarda ve ahp almamakta ser-besttir.

SÜMERBANK DERİ VE KUNDURA SANAYİİ MÜESSESİ

(Basın: 17069) — 1706

Yorum

OYA BAYDAR

Küçük şeyler

İyi niyetli, namuslu, dolaverden anlamayan, toplu-mu cözebilecek bilince de olmayan bir vatandaş-sınız değil, Türkiye'de bazı "küçük şey"lere şaş-madan edemezsiniz. Şaşar, şaşar kalırsınız, cö-zemezsiniz...

ÖRNEĞİN Türkiye'de döviz darlığı vardır. Diyelim ki hastasınız, her türlü işleminizi yapmışsınız, birkaç kuruşluk döviz izni çıkartabilmişsiniz. Döviz ver-mesi gereken Banka'ya gittiniz. "Efendim ıllim-zimde hiç döviz yok" cevabını alırsınız. Ya da diyelim görevli yurt dışına okuyorsunuz, gün olur, 10 dolarlık döviz tahsisini alabilmek için bütün gün kapi kapi dolanmışsınız. Ama aynı gün, siz Banka'daki ilgili hanıma dil dökerken çok aklı bir hanım girerir içeri. Artık bilimin kim derler. Bir cırpıda, resmi dövizin sınırı olan 600 doları alır. Ya da bu kodannda hiç zahmet et-mez. Gazetelerde okursunuz: Artist veya dan-ez, veya sarıacı bilimin kim, yogo öğrenip ru-hunu dinlendirmek için Hindistan'da birkaç ay kalmaya karar vermiş. Ya da sosyetenin bilimin ne hanım doğurmak için lavlara'ya girmiş. Ağ-zınız açık kalır. Hanı döviz yoktu? Vardır, vardır. Olanı herşey vardır. Siz sağılmızla kalın...

ASGARİ ücret, son yükselmeden sonra, işçinin ılline geçen üzerinden hesaplanarak, 3200 lıra olur. 3200 lıra... Bir kare daha şaşar şaşar kalırsınız. Pey-nirinin kilosunu 170 lıraya çıkması, cırozun teki 40 lıra, kiroz 60'dan aşığı düşmesi, Küçük ekmeğin ıllı lıra. En uzun geçekendi semtinde tek göz evin kirozı 1500'ü aşığı çok oldu. İşçi ıllileti dört nü-fus olsa, ayda 3200 lıra olsa ne yapar, nasıl geçsin, nasıl bir mucizedir bu. Bir kez daha şaş-sınız.

YAĞ yok, şeker yok, gaz yok, tuz yok, kahve yok, yok oğlu yok... Zenginlin evine gittin mi hep-si var, hepisi çeşit çeşit. Ambar, kiler dolu. Hanı yoktu bu modeller yahu? Varlığı darlık olur mu, zengine yokluk olur mu? Al bir gasma konu-su daha sana. Nereden bulurlar, nereden var ederler bu yokları?

TÜRKİYE, saf vatandaşın özünü şaşkınlıktan bir ka-rışacak "küçük, anlaşılmaz şeyler" doludur. Bir başka örnek, yazarı değişik bir örnek... 141-142. maddeden, yazarı, cızeri, sosyalist, komü-nist, mahkeme kapılarını açındır durmaktadır. Hergün yeni bir dava, yeni bir sorgu... Bir yan-dan da bu ıllı 141-142. maddeler gerek sivil gerekse asker mahkemeler tarafından Anayasa-ya aykırı oldukları gerekçesiyle Anayasa Mah-kemesine yollanmaktadır. Gün geçmiyor ki bir mahkeme daha aynı kararı alsın. Ve artık ge-cerliliği, Anayasaya aykırılığı cıadırlığı, faşist özlri an azından 7-8 mahkeme tarafından sap-tanmış bu maddelerden hald insanları yargılan-makta, Türkiye'nin herhangi bir kentinde da yil-larca hapse mahkûm olabilmektedirler. Al sand şaşılacak bir konu daha...

TÜRKİYE'de varlar yok, yoklar var olur. Türkiye'de yasalardan geçerliliğine mahkemeler karar verir, dı yasalardan adam asılır. Türkiye'de, insanlar dı yasa-ma mucizesi yaratırlar, kimileri 30 milyon lıraya deniz kenarında bir apartman kati alır. Türkiye böyle bir cıaşıklar ıllkesidir işte.

SAF vatandaş sorar kendi kendine: Ne ılltır bu di-ye. Bilinli yemdi mi cözemez bu işi. Oysa bu "küçük garip şeyler"ın tüm nedeni ortadadır, apocik, kokmuş bir biçimde ortadadır. Bu bo-zuk, bu cırpık, bu yozlaşmış hastalıklı tekelci düzendir herşeyin temeli. Bu düzenin su başla-nın tutmuş olan vurguncu, talancı, tekelcidir.

KÜÇÜK şeyleri değiştirebilmenin büyük bir yolu var. Bu kokmuş düzenin yerine emekçi halkın ılltidonni geçirmek. Saf vatandaş bunu da tam kavradığı gün, her şey değişecek ıllkemizde. Kavratmak ise bizzatin görevi...

BULMACA

SOLDAN SAĞA: 1) Uzun bir suskunluk döneminden sonra kit-lesel ıllk milttingin ya-pıldığı ıllimiz. 2) Geç-tiğimiz günlerde Ge-nel Kurulu toplanan DISK'e bağlı sendika - ılllaçık, cömert. 3) Bir gösteri sanatı - Tersil. Demokratik Al-manya Haberler A-ğı - ıllkambilde birli-jansinin simgesi. 4) Samaryum'un simgesi - Devlet Hava Meydanları İşletmesinin simgesi. 5) Güğürün, ıllklerden ödü-n vererek geçiştirmek yarılarının nitelmesi. 6) İngilizcede «Bey» - İnce deri, kabuk. 7) Tersil. İttisadi Ticari ıllimler Yüksek Okulunun simgesi. 8) Bir nota - Türşusu yapılan bir çeşit yaban soğanı. 9) Uluslararası taşımacılar kullandıkları büyük kamyon - Sovyetler Birliği sınırla-ri içinde büyük bir göl. 10) Torosların Antakya'ya uzanan kolu.

YUKARDAN AŞAĞI: 1) Komünist Partisinin gençlik örgütü. 2) Dört yıldı bir yapılan uluslara-rası spor yarışmaları, senlikleri. 3) 1950'de ölmüş, Cemil adı karikatürizmi - Tersil, İstanbul'da cıa-nayicilerin örgütlerinin simgesi - Sahipli. 4) Ötüs-günük zaman dıllini - «Çoğatı» anlamında emir. 5) Geçtiğimiz aylarda 100. doğum günü kutlanan Albert öñ adlı Alman bilgin 6) Kapitalist ıllkeler gençliği nin kullandığı bir uyuturucu madde - Hastalıklı şis-kilik - Baydam bir madde. 7) Bir hastalıklı. 8) «St-raja gir» anlamında bir emir. 9) Bir erkek adı - U-luslararası Çalışma Örgütü'nün simgesi. 10) Kimya-da ıllk - Çanakale'nin batısında bir Ege adası.

DÜKKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ: SOLDAN SAĞA: 1) Masaya - DISK. 2) Ara-bulcu. 3) Namm - Ca 4) ıllk - Tavuk. 5) Se-nato - ıllk. 6) As - Yan. 7) ıllanhye. 8) Toto-loji. 9) Sar - Na. 10) Irak - Tales. YUKARDAN AŞAĞI: 1) Manisa - ıllk. 2) Arakesit. 3) Suzan - Lota. 4) Abhayat. 5) Yum - İano3. 6) Al - Tonlat. 7) Ula - Hora. 8) MO - Vira. 9) Suenk - Yine 10) Akide - Es.

Okurlardan Politika'ya

Ulusal baskıya son!

Ezilen ulusun emekçi kadınları üze-rindeki ulusal baskı alabildiğine artar-ken, emekçi kadınlarımız her türlü ay-rıcalığın kaldırılması yolunda yeni yeni kazanımlar elde ediyorlar. Türkiye ılleri-ti kadınları, bu savaşında ezen ve ezilen kadınların tek bir yürek, tek bir yumruk olmasını savunduyor, vargü-cüyle örgütsel birliğin sağlanması üs-ründe caba gösteriyor. Bir yandan gerici egemen güçlerin baskılarına, öte yandan da her türden bozguncu, ayrılmacı akı-malara ve sektir, seven tutumlarına karşı gö-zünü kırpmadan işçi sınıfının aydınlat-tığı yoldan ilerleyerek savaşımını sür-dürüyor.

Çünkü onlar, çift katlı sömürülen, binlerce yıldır horlanan, yürekleri evlat acısıyla yanan kadınlardır.

Çünkü onlar belkilerle, faşizme ge-ci vermemek için yollara düşmüşler. On-

lar ki, her mittingde, her gecede, her kongrede ve her kitle gösterisinde «Evlat acısına son!», «Çocuklarımız öldüröl-mesini!», «Evlat katillerini bulun!» diye-nlerdir. Onlar ki mercekli tarlalarında, pamuk tarlalarında büyük dereste ça-lışırken «Emeğin sömürülmesine son!» di-yenlerdir. Onlar ki, Türkiye bilmediği-miz için bizi her görünele karşı «Ulu-sal baskıya son!» diyenlerdir.

Ve son olarak, dill, dill, ıllk ne olu-rsa olsun her ıllerli kadına kapıları ar-dına kadar açık olan emekçi kadınların-mızın birleik örgütü İKD'nin kapalılamas-a cıgını susturulamayacağını haykırıan-lardır.

Batmandan, ıllkemizin tüm emekçi kadınlarına selamlarımız ıllitiriz.

Dilek BEYAZIT - Aynur ASLAN
SİRT/BATMAN

"Güzel çocuk yarışması"

Çocuk emeğinin yok-pahasına satın alındığı, Asya'da binlerce çocu-ğın (A) vitaminini nok-sanlığında kör olduğu, oyun oynama cıstındaki çocukların aile geçirdi-mek için cıalışmak zorun-da kaldığı, annelerinin sokak ortasında bırakıp cıalışmaya gittiği, yeter-siz beslenmeden daha yaşına basmadan ölen bebeklerimizin, ağıktan derileri kemiklerine ya-pışmış çocuklarımızın bu lunduz gündüzün dün-yaında gerici güçler, em-peryalistler, tekeller, sö-mürülen, ezilen halkla-rın bilinclendiğini gör-dükçe, onların dikkate-rini başka yöne cıakmak, sorunlarından uzak tut-mak, onları hayallerle doldurmak için: basın a-raçlarıyla ya güzellik yarışmaları açarlar, ya

da dayalı değeri kat, buz dolabı, çamşır makina-sı, otomobil verilirler, hatta otomobillerinin de posunu bile doldururlar.

1979 yılı Birleşmiş Mİ-lletlerce Uluslararası çö-cük yılı ıllan edildi.

Kapitalist bir düzen içinde bulunan ıllkemide de en değerli varlıkları-mız olan çocuklarımızın beyinlerini daha şimdiden boş hayallerle dol-durmaktayız. Çocuk yılı dolayısıyla dikkatimi çö-cük birşey oldu. Şağı-basının bu konuya pek değindiği yok. Değins-e çocukların beyinleri-ni kendi sorunlarına u-zak tutma yolunda. Na-sıl mı diyebilirsiniz? Örneğin SON HAVADIS gazetesini ele alalım. Bu gazete, çocuk yilinda «Güzel Çocuk» yarışma-sı açmış. 1979 yılının gü-

zel çocuklarını seçecek-miş. Ülkemizde çocukla-rımız için parklar, oyun alanları, kreşler, yuval-lar ve yeterli eğitim ku-rumları açılmış gibti, on-lara yarıstması bir dün-ya vermiş gibti, tüm so-runlara çözüm bulunmuş gibti, güzellik yarışma-la-ri düzenlenmekteydi. Çö-cüklerimiz bilerden ka-rınlarını doyuramamış, hastalanmalarını önle-mektedir insanlık dışı atom bombasına, nö-tör bombasına karşı en lem almamızı istiyorlar, güzellik yarışmaları de-ğil. Onlara dostluğu, barışı ve insan sevgis-i-ni verilebiliyorsa, ver-mek için uğraşıyorsa ne mutlu bize.

Dostça selamlar.

Sevinç ÖZKAN
ESKİŞEHİR

Amerika'da enflasyonun yüzde 14'ü bulduğu bildiriliyor

CARTER OPEC'E KARŞI ORTAK ÇIKIŞ ÖNERİYOR

ABD BAŞKANI, DİĞER ÜLKELERİ YUMUŞAK DAVRANMAKLA
SUÇLUYOR

Dış Haberler Servisi — ABD Başkanı Carter, Uzak Doğu'ya gelişini tamamlayıp Honolulu'ya geldikten sonra verdiği demeçte, OPEC'e karşı gelişmiş sanayileşmiş ülkelerin ortak çıkışı yapmaları gerektiğini söyledi. OPEC'i sert bir dille eleştiren ABD Başkanı, diğer ülkelerin yeti kadar sert çıkışlarda bulunmadığını da sözlerine ekledi.

Bu arada Washington'da bir açıklama yapan Başkan Yardımcısı Walter Mondale, Carter'in dönüşünde, hükümetin enerji konusunda önemli açıklamaların yapılmasını isteyeceğini bildirdi. Öte yandan Amerikan şirketleri, son petrol zamlarına ilişkin olarak yaptıkları açıklamalarında, bu yeni zamların Amerikan ekonomisini gerletmeyeceğini, ancak bazı yavaşlamaların gözlenebileceğini kaydedtiler.

birdakika

SOVYETLER Birliği'ne çok gemi "MINSK" in Çin Denizinde 50 metre yakınına sokulmuş Çin devriye gemilerini, basıncı su akarak uzaklaştırdığı bildirildi.

KADDAFI PETROL SİLAHINDAN SÖZEDİYOR

Libya Sosyalist Halk Cemahiriyesi Başkanı Muammer Kaddafi, bu hafta yapılan petrol ihracatının durdurulması tehdidinin «petrol silahtan yasal bir kullanımı» olduğunu söyledi. Kaddafi bu silahın kullanılacağı tarihi belirlemek için henüz erken olduğunu belirtti. Kaddafi Kuvvetten ayrılmadan önce yaptığı basın toplantısında 50 bin Mısır askerinin Libya sınır yakınında bulunduğunu sözlerine ekledi.

Toprak Reformu'nun ikinci aşamasına geçiliyor

Afganistan'da halk devrimi koruma gösterileri yapıyor

- DİŞİLERİ BAKAN YARDIMCISI PAKİSTAN'DA
- HALK, KAZANIMLARI KORUMAK İÇİN SİLAHLANMAK İSTİYOR
- GERİCİLER ÇOCUKLARI ÖLDÜRMÜYE BAŞLADI

Dış Haberler Servisi — Afganistan'da ülkenin bir çok bölgesinde yüzbinlerce kişinin katıldığı «Devrim Komiteleri» gösteri ve yürüyüşleri yapıyor. Göstericiler Nisan Devrim'inin sosyalist kazanımlarını korumak için hükümetten silah istedi.

Üç gündür süren gösterilerde devrim kazanımlarının korunması için halkın devrim komiteleri kurmaya başladığı ve hükümetten kendilerine silah verilmesini istedikleri bildirildi.

Bu arada Kabil Radyosu gerillerin ve karşı devrimcilerin yenilgi telafisi içinde katliamlar düzenlediklerini ve Varda eyaletinde bir çok okulu basarak «bunlar komünistliği öğreniyorlar» gerekçeyle çok sayıda çocuk ve öğretmeni öldürdüklerini bildirdi.

Afganistan hükümeti, iki ülke arasındaki çatışmalara bir son vermek amacıyla Pakistan'a bir heyet gönderdi. Dışişleri Bakan Yardımcısı Şah Muhammed Dost, 14 ay önce gerçekleşen devrimden sonra Pakistan'a ziyaret eden ilk Afganistanlı bakan oldu.

Bu arada Afganistan hükümeti, ülkede uygulanan tarım reformunun ilk aşamasını değerlendiren bir toplantı yaptı.

Andreotti yeniden Başbakanlığa afandı

Roma, (ANKA) — İtalya'da Hristiyan Demokrat Parti lideri Giulio Andreotti, Cumhurbaşkanı Sandro Pertini tarafından yeniden hükümeti kurmakla görevlendirildi.

Andreotti, çarşamba gününe kadar konu ile ilgili olarak düşüneceğini, daha sonra ise aralarında Komünist Partinin de bulunduğu siyasi parti genel sekreterleri ile görüşeceğini ve kısa sürede bir sonuç almaya çalışacağını belirtti.

THATCHER İNGİLTERE'NİN ZİMBABWE VE RODEZYA'YI TANIYACAĞINI BİLDİRDİ

Canberra, (A.A.) — İngiltere Başbakanı Margaret Thatcher, İngiltere'nin Rodezya'yı tanıyarak bu ülkenin uluslararası destek kazanmasına yardımcı olacağını bildirdi. Başbakan Thatcher, Zimbabve Rodezya'ya uygulanan ticari yaptırımların İngiliz parlamentosu tarafından yitileceğini sanamadığını sözlerine ekledi.

MİSİR'DE SEDAT TARAFINDAN CASUSLUK SUÇLANANLAR BERAAT ETTİ

Dış Haberler Servisi — Mısır Yüksek Mahkemesi Sedat tarafından Bulgaristan hesebina casusluk yapmakla suçlanan eski iki parlamento üyesinin bulunduğu 7 kişinin beraatine karar verdi. Yüksek mahkeme, suçlamaları asılsız ve gayri ciddi bulunduğunu belirterek beraat kararını verdiğini açıkladı.

BOLİVYA VE MEKSİKA SEÇİMLERİNDE İLERİCİLER ÖNDE

La Paz, (A.A.) — Bolivya'da yapılmakta olan başkanlık seçimlerinde resmi olmayan ilk sonuçlara göre Hernan Siles Suazo'nun İlerici Partisi oyların % 31'ini toplayarak başa geçti. Seçilecek olan yeni Devlet Başkanı 6 Ağustos'ta göreve başlayacak.

İRAN, SAVUNMA BÜTÇESİNDE YÜZDE 67 İNDİRİM YAPTI

Dış Haberler Servisi — İran Maliye yetkilileri İran'ın 1979 yılı bütçesinin önümüzdeki hafta içinde açıklanacağını bildirdi. Yetkililer, bütçenin Şah döneminde belirlenmiş olan yüzde 25 altında olacağını, savunma bütçesinde de yüzde 87'lik bir indirimle 10 milyar dolar dan 4,3 milyar dolara düşürüldüğünü açıkladı. İran'ın 1979 bütçesi 34 milyar dolar olacak.

KISSİNGER: «MISIR İLE İSRAİL ANLAŞMALI»

Dış Haberler Servisi — Amerikan Dışişleri Bakanı Henry Kissinger Sedat ile görüşmelerini tamamlayarak İsrail'e gitti. Kissinger Mısır ve İsrail'in Filistin'in özerkliği konusunda bir anlaşma ya varmaları gerektiğini, aksi takdirde Mısır ve İsrail'in istenmeyen anlaşmazlıkları karşılayacağını belirtti.

Kissinger, İsrail'den sonra Ürdün ve Suudi Arabistan'a ziyaret edeceği, Mısır - İsrail - Amerikan görüşmelerinde herhangi bir görevi olmadığını, ancak halen taraflar arasında görüşmelerini sürdüren Amerikan Büyükelçisi Robert Strauss'a «yardımcı» olduğunu bildirdi.

İSRAİL'DE BOMBALAR PATLADI

Öte yandan İsrail'de Tel Aviv ve Kudüs kentlerinde önceki gün bombalar patladı. Filistin Haber Ajansı «Wafa» konuyla ilgili haberinde Kudüs'te itfaiye merkezi ve onun bitişliğinde olan İstihbarat teşkilatı binalarına yerleştirilen bombaların patladığını ve bir çok kişinin yaralandığını bildirdi.

Sandinistler Managua'ya taarruza hazırlanıyor

Dış Haberler Servisi — Nikaragua'nın başkenti Managua'dan birkaç gün önce çekilen gerilla birlikleri başkenti düşürmek üzere kesin bir taarruza hazırlanıyor. Geçici Ulusal Kuruculuk Hükümeti'nin sözündünden Masaya'da yaptığı açıklamada, başkent üzerine yapılacak kesin saldırının kısa bir süre sonra gerçekleştirileceğini ve kentlin hem kuzeyinden hem de güneyinden saldırılacağını söyledi. Managua'nın 30 kilometre yakınındaki Masaya'da yapılan açıklamada, birkaç gün önce başkentten çekilen gerilla birliklerinin yeni bir düzene girdikleri ve takviye aldıkları bildirildi.

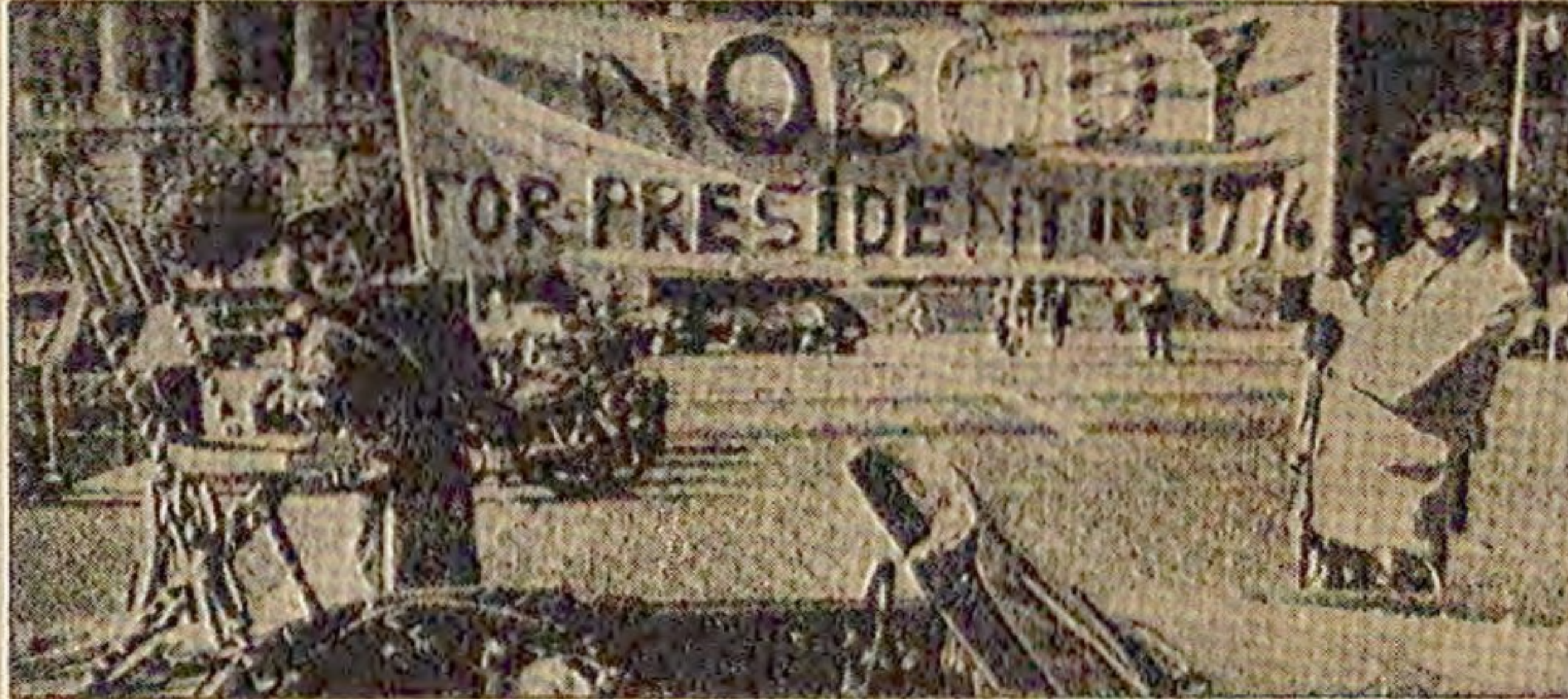
Öte yandan Avustralya'da çıkan «Sydney Daily Mirror» gazetesinin bildirdiğine göre, bu ay içinde Avustralya'da yapılacak Dünya Güzelik Yarışmasına katılacak olan Nikaragua güzel Pineda Chamorro, geçen hafta Managua'daki evlerinin top atışıyla yıkılması sonucu öldü.

Bu arada Somoza yönetimi ile diplomatik ilişkilerini kesen Kosta Rika ve Panama Devlet Başkanları, Nikaragua'daki gelişmeleri değerlendirmek üzere bir araya geldikleri bildirildi.

Seçimlere 8 ay var ama dolar şimdiden biriktiriliyor

AMERİKA BAŞKANLIK SEÇİM KAMPANYASINDA 224 MİLYON DOLAR HARCANACAK

- Amerika'da adaylar ve partiler 1968 seçimlerinde 100 milyon, 1972'de 130 milyon, 1976'da ise 160 milyon dolar harcadı

• 1976 seçim kampanyalarından bir görünüş. pankartta "76 seçimleri adaylığına HİÇ KİMSE" yazıyor

ABD başkanlık ön seçimlerine hazırlanan adaylar milyonlarca dolar harcamaya başladılar. Ön seçimlerin yapılmasına daha 8 ay varken adayların harcamaları 7 milyon doları buldu. Seçim sonuna kadar yapılacak harcamaların ise 224 milyon dolar civarında olacağı tahmin ediliyor. Başkan adayları ve partiler tarafından yapılan bu harcamalar 1968 seçimlerinde 110 milyon dolar, 1972 seçimlerinde 130 milyon dolar, 1976 seçimlerinde ise 160 milyon doları buldu. 1980 seçimleri için yapılacak harcamaların 224 milyon dolara fırlamasının nedeni «enflasyon» olarak gösteriliyor.

HARCANAN PARANIN ÇOĞU HALKTAN TOPLANILYOR

TOPLANILYOR. Adaylar bu parayı çeşitli yöntemlerle yapıyorlar. Segmenler Beyaz Saray adayı ile kahve içmeye davet ediliyorlar ve yarıyer gapka içtikten sonra toplanıyorlar. Biletli 5 dolara satılan kokteyllere katılıyorlar. Aday yararlanı düzenlenmiş konserleri yüzlerce dolar ödeyerek izliyorlar. Ya da biletleri bin dolara satılan akşam yemeklerine gidiyorlar.

Bunların dışında Politik-Eylem Komiteleri oluşturuyor. Bu komiteler işçi sendika-

larından ve diğer örgütlerinden oluşuyor. Bunların işlevi, kazanmasını istedikleri adaya maddi yardım sağlamak. Bu amaçla 1978 yılında komitelerin yaptıkları harcamalar 35 milyon doları buluyor. Bu paranın 10,3 milyon doları işçilerden, 9,8 milyon doları ise kooperatiflerden sağlandı.

"GÖNÜLLÜ DOLARLAR"

Adayların diğer gelir kaynağı ise vergi ödeyenlerden gönüllü olarak toplanan birer dolar. Toplamın 115 milyon doları bulması bekleniyor. Daha sonra, Federal Seçim Komisyonu bu parayı adaylar arasında dağıtıyor. Eleştirmenler 1978 yılında Komisyonun iyi çalışmadığını söylüyorlar.

POSTA ÇEKLERİ VE TELEFON SİPARİŞLERİ

Cumhuriyetçilerden Philip Crane, posta çekleri yoluyla 2 milyon dolar topladı. Crane buna rağmen, 700 bin dolarlık açığı bulunduğunu söylüyor. John Connally ise 1 milyon 600 bin dolar topladı. Henüz aday olduklarını açıklamayan Ronald Reagan ve Howard Baker da ön seçimler için para toplamaya çalışıyorlar. Reagan posta yoluyla 500 bin dolar topladı. Reagan, 1978 seçimle-

rinde ise 30 dakikalık bir televizyon gösteri yapmış ve bu 110 bin dolara mal olmuştu. Fakat Reagan bu konuşmasından sonra 1,3 milyon dolar kazanmıştı. Howard'ın yönetimi daha değişik. Tüm ülke çapında değişik kişilere telefon ederek para vermelerini rica ediyor. Şu anda bu yöntemle 400 bin dolar toplamış durumda. Cumhuriyetçi Parti içindeki diğer aday Bob Dole posta, kokteyl partiler ve yemeklerle para toplamayı planlıyor.

CARTER 2 MİLYON KADAR HARCAYACAK

Demokrat Parti içinde de adaylar çalışmalarını sürdürüyorlar. Bu yıl sonuna kadar adaylığını ilan edemeyecek olan Jimmy Carter'in Finansman Komitesi bir ay içinde 625 bin dolar topladı. Komite gelecek iki ay içinde 1 milyon dolar daha toplamayı amaçlıyor. Carter'la çekişmesi beklenen Jerry Brown şimdiden 800 bin dolar topladı. Demokrat Parti'nin diğer adayının ise Edward Kennedy olması bekleniyor. Henüz açıklanmamasına karşın Kennedy'nin kendisini destekleyenleri karamayarak aday olacağı ve kampanya boyunca milyonlarca dolar toplayacağı söyleniyor.

DIŞ POLİTİKA HÜSEYİN BAŞ

İtalyan Komünistleri
yeni atılımlar arifesinde

Batı Avrupa'nın en büyük komünist partisi olan İtalyan Komünist Partisi, 28 yıldan bu yana ilk kez, 3 Haziran yasama erken seçimlerinde hatırı sayılır oy kaybına uğradı. Ülkenin geri kalan bölgelerinde daha belirli olan oy kaybı, 10 Haziran Avrupa Parlamentosu seçimlerinde de doğrulanmış bulunuyor. İtalyan Komünist Partisi Genel Sekreteri Enrico Berlinguer'e göre olay «bir huzursuzluk ve protesto» belirtir. Uğurlanmış oy kaybında seçime katılma oranında görülen büyük düşüşle (4.248.000), sayıları bir buçuk milyona ulaşan «geçersiz» oyların da, kuşkusuz, rolü var. Başarısızlıkta Partiy'e dört yandan yapılan saldırıların da payı bulunduğu görüşünü öne süren Genel Sekreter'e göre, oy kaybının kaynağında şu temel neden yatıyor: «Partinin yoksul kitlelerin ihtiyaçlarını yeterince karşılamaması ve hele bu ihtiyaçların giderilmesi için gerekli savaşı etkin biçimde örgütlemeyi sağlayamaması».

İtalyan Komünist Partisi büyük deneyimi, en güç koşullarda bile defalarca kanıtlayarak üstün ve özverili savaşçılığı ile son iki seçimde uğrattığı başarısızlığın nedenlerini ayrıntılı bir biçimde irdeleyecek, yapılan hataları cesaretle göğüsleyecek Partiyi İtalyan emekçi sınıflarının temel istemleri doğrultusunda yeniden başarıya ulaştıracağından kuşku yok. Şimdiki kesinlikle belli olan, İKP'nin artık iktidardan, kendisi de bizzat sorumluluğa katılmadan desteklemeye yanaşmayacağıdır. İKP'nin iktidardan, belli koşullarla «dışardan» desteklemesi, ülkede siyasal istikrarı sağlayacağı gibi, Partinin, bu yolla, burjuvazinin direncini kırarak, uzun olmayan bir sürede iktidara katılmasını bekleyen çok sayıda seçmeni de, kaçınılmaz bir biçimde, düş kırıklığına uğratmıştır. Diğer taraftan komünistlerin iktidara doğrudan ya da dolaylı katılmasının ne potansiyel olursa olsun engellenmesini isteyen ABD ve onun güdümündeki burjuva partileri, bu olumsuz tutumlarından, dönüştüğü gibi, bugün de vazgeçmiş değillerdir. Bununla birlikte İKP'nin, belirli aralardan gelen iki seçimde oy kaybetmesinden memnun olan Washington'un bu konuda tüm değişikliklerden arındığı da söylenemez. Birincisi, İKP 1976 yılındaki büyük kazanımının tümünü yitirmiş değildir. İkincisi, Washington'un Hristiyan Demokratlarla işbirliği yapacağı ülkelerin «sağda» çözüme ulaştırılması sağlayacağına umut ettiği, Craxi'nin her konuda Avrupa sosyal demokratlarıyla bütünleşen Sosyalist Partisi bir «üçüncü güç» olarak ortaya çıkmayı başarmamıştır. Kısaca, ABD'nin İtalya konusundaki endişeleri bugün de sürmektedir.

İtalyan Komünist Partisinin son iki seçimde oy kaybına uğraması, sürüp gidecek bir eğilimin başlangıcı olmaktan çok, yeni ve sonuç alıcı bir atılım için gerekli bir «time-out» olarak görünmektedir. Bu yönden, oyları Parti içinde önemli sürüşmelere yol açacağı umudunda kapıların hevesleri keskinliği kuraklarında kalacaktır. İtalya'da Komünistleri dışarda bırakarak hükümet edilemeyeceği ve hele artık dayanılmaz düzeylere ulaşan ülke sorunlarının sağlıklı ve dengeli bir biçimde çözümlenmeyeceği gerçeği, dönüştüğü gibi bugün de değişmiş değildir.

İKP 14 Haziran'da yayınladığı bildiride Partinin «muahafefte, halk kitlelerinin ve ülke sorunlarının çözümünde her zamanki gibi, ciddi, yapıcı ve kararlı davranacağını» ifade etmiştir. Sosyal demokrasi ise, Berlinguer'in de önemle altını çizdiği gibi «İKP'nin temsil ettiği değişimci itilimden yoksun olarak, geçmişte olduğu gibi, bir kez daha hakim sermaye gruplarının ve onların temsilcisi güçlerin karşısında teslimiyet politikasının tuzakına düşecektir».

Gerçekten de, seçimlerden sonra, gerek Hristiyan Demokratların gerekse de Sosyalist Partinin tutumları «eski» sosyal demokrasinin bu kez de yukarıda sözü edilen teslimiyet politikası tuzakına düşeceğini kanıtlamaktadır.

Başbakan Andreotti'nin Quirinal Sarayına giderek Devlet Başkanı Pertini'ye «istifasını» yinede 22 Haziran'da, sendikal savaşın «motoru» sayılan Maden İşçileri başkent Roma'da 300.000 işçinin katıldığı dev bir gösteriyle işçi sınıfının yansızlığını en somut bir biçimde dile getirmiş, hakim sınıflara yeni kriz döneminin ilk uyarısını yapmıştır.

Berlinguer'in sözünü ettiği sert ve kararlı muahafet, İtalya'nın komünistler olmaksızın yönelmesinin mümkün olmayacağı gerçeği anlaşılınca dek süreceğini söylemek kehanet sayılmamalıdır.

Dünya turu

- MİSİR Devlet Başkanı Enver Sedat'ın, elinde defne dalı olan bir heykelinin Port Said'te Süveyş Kanalı'nın girişine dikileceği bildirildi.
- SİTİ Halk Birliği'nin yayınladığı bir bildiride unta'nın, «anti-terör yasası» adı altında hazırladığı yeni yasaları, ilerileri üzerindeki terörün azaştırılacağı anlamına geldiği bildirildi.
- ANGOLA Halk Cumhuriyeti Başkanı ve MPLA Genel Sekreteri Agostino Neto, Kongo Halk Cumhuriyeti'ne yaptığı ziyareti tamamlayarak Tanzania'ya geçti.

Filistinli kadınlar, dünya kadınlarına çağrı yaptı

Filistin Kadınları Federasyonu yaptığı bir çağrısında tüm dünya kadınlarından Filistin ve Lübnan kadınlarıyla ve halkıyla dayanışma içinde olmalarını istedi. İlgili ediliş toplantılarda mücadeleleri sürdürüyor Filistin kadınlarının mücadelesinin ve direnişlerinin desteklenmesini de istediği çağırıda Sedat'a karşı mücadeleyi sürdüren Mısır halkına da her türlü yardım yapılmasını istedi.

- VIETNAM'da Sovyetler Birliği'nin yardımıyla 100 tane yeni büyük hidroelektrik santral, fabrika, çiftlik, pre-fabrik ev fabrikaları kuruyor.
- MALI'de geçen ay yapılan seçimler sonucunda ülkede sivil yönetime geçildi.
- ABD Senato çoğunluk lideri Senatör Byrd, SALT-2 üzerine görüşmelerde bulunmak üzere Sovyetler Birliği'ne gitti.
- ETİYOPYA'nın Londra Büyükelçiliği, ayrılıkçı gerillaların Ogaden bölgesinin bir bölümünü ele geçirdikleri haberlerini yalanladı.
- SOMALI Devlet Başkanı Ziyad Berre önceden belirlenmeyen bir ziyaret için aniden Suudi Arabistan'a gitti.

SANAT... EDEBİYAT... KÜLTÜR...

Aysel Özakin

Fotoğrafçılık heyecanımızı yitirmeden

• İbrahim AKYÜREK
(İFAK Başkan Yardımcısı)

Biz amatörler, geleceğin usta fotoğrafçıları, çevremize, toplumsal olaylara, halkımızın yaşamına karşı alabildiğine duyarlıyız.

Biz amatörler çevremize rastgele bakmıyoruz. Yeryüzünde değişen her şeyi önce biz farkederiz. Bizim için, güzel, doğru, hızlı değişen dünyaya bakışımız çok geniştir.

Bizim için, yağmura, kışa olan duyarlılığımız, yavrusu için kışın istenilen anın haykırışına, sönürü ve baskıya geçit vermemek için anırlı savaşım veren emekçilerin sesine olan duyarlılığımızdan daha tozlu değildir.

İFAK Yönetim Kurulu'nun çalışma raporunda sağlıklı bir şekilde vurguladığı gibi, bizim amatörler anlayışımız "HOS VAKIT GECİRMEK" değildir.

Uğru alanımızda yalnızca yetenekli olmak yetmiyor. Yetenek kolaylıkla satın alınabilir, ödeme gücü olanla kiralanabilir. Önemli olan, yaşama bakışımızdır.

Aynı gerçekçi, kötülüğün düzeltilmesi gerektiğine inanarak, sanatın toplumsal kalkınmanın hizmetine adanmış sanatçıları aynı anlarız.

Çoğumuz fotoğraf çekmeyi, sokakları, mahalle aralarını dolaşmayı sürdürdük. Yapmışımız toplu gezilerde, "daha çok kâr" ilkesine dayanan kapitalist sistemin kente göçe zorladığı insanların acılı yaşamlarını gördük. Ne var ki, şimdiye kadar sorunların üstüne bilimsel olarak yaklaşmayı denemedik. Yabancı fotoğrafçıların belli sorunların üstüne nasıl gittiklerini, bu sorunların çözümüne ürünleriyle yardımcı olduklarını biliyoruz.

Geçekondular, çevre kirlenmesi, sucul çocuklar, iş kazaları, ulaşım çıkmazı, işsizlik, üniversite kapılarında yitilen gençler, can güvenliği... İşte bir yığın konu.

Aramızda gruplar oluşturarak, konumuzu derinliğine araştırıp tartışarak bilgilendikten sonra sorunların üstüne üstüne gidelim.

Yalnız bu sorunları yanıtmakla da iş bitmiyor. Halkımıza yaşamı zehir eden tüm bu sorunları "ortadan kaldırabilmek" üzerin de kafa yormamız gerekiyor.

Geçtiğimiz çalışma döneminde toplu fotoğraf çekimleri sıkça yaşamaya geçirdik. Birlikte gerçekleştirdiğimiz bu çalışmalarla çok şeyler öğrendik. Emeğiyle geçinen insanların bakaçtan gözledik, onlara sıcak ilişkiler kurduk. Buluntu kültürünün ezilen insanlar için yazdıklarını tam tersini görmek, üretim araçlarının bir avuç kişinin elinde toplandığı, çokkışu hırsızan kapitalist sisteme karşı hıncımızı artırdı. "Herşey insan için, herşey insanın yararına olmalı" ilkesine sıkı sıkıya sarılmamızı pekiştirdi.

Biz fotoğrafçıları düşünün, herşeyi yaratan işçi sınıfımızı, emeği, ürünlerimizi, fotoğraf heyecanımızı GERİCI güçlere karşı savunmaktayız. Acıyı öke'ye dönüştürmektir.

Toplumsal işlev taşıyan ürünlerimizi, sanat değerlerini gözden uzak tutmadan, insanlarımızın bilinçlenmelerine doğrultusunda kullanmaktayız.

Amatör fotoğrafçılık heyecanımızı yitirmeden, yeryüzünde insanın mutluluğu için değişime yolunda başarılar dilerim.

"BİZE ULAŞANLAR,"

• NAZIM HİKMET'İN "TÜM ESERLERİ" NİN YEDİNCİ CİLDİ YAYIMLANDI

KİTAP

Bilindiği üzere, Nazım Hikmet'in tüm eserlerini düzenleme çalışmasına önce Şerif Hulusi başlanmıştı. Onun ölümüyle yarım kalan bu çalışmayı Asım Bezirci sürdürmektedir.

"Tüm Eserleri"nin şimdiye kadar yedi cildi yayımlanmıştır. Yeni çıkan yedinci ciltte Nazım Hikmet'in komünist suçlamasıyla yargılanıp beraat eden "Saat 21-22 Sırları" ile "Eserlerine Girmeyen Şiirleri" bulunmaktadır.

"Tüm Eserleri" dizisi, Ankara'da 1968'de Dost Yayıncılık'a basımına başlanmış ve yasaklanan "Nazım Hikmet - Bütün Eserleri, I" adlı yayının tekrarı ya da devamı değildir. Önder ve Ekber Babayev'in aynı adı taşıyan dizisinden ayrı bir yöntem, sistem ve kapsamla hazırlanmaktadır.

Şiirlerin derlenmesinde genellikle Türkiye'deki basımlar temel alınmış, çeşitli basımlar arasındaki ayırmalar ile ekşikler ve yanlışlar da ayrıca gösterilmiştir. Her cildin sonunda, derlenen metinlerle ilgili biyografik ve bibliyografik notlar konulmuştur.

«ALNINDA MAVİ KUŞLAR» VE AYSEL ÖZAKIN

Madalyalı Roman Ödülü'ndeki «Alnında Mavi Kuşlar» adlı romanıyla Aysel Özakin kazandı.

«Ben kendi payıma yaşadığımı bu dönemde insanlardaki çeşitli bunalımların, insan ilişkilerindeki bozulmanın, duyu ve davranışlardaki değişikliklerin, yalnızlık duygusunun kaynağını anlamak ve anlatmak istiyordum. Bunu yapmaya çalışırken hep insanların yakın, sağlıklı ve özgür olacağı bir toplumsal yapıyı özledim ve bu dilemi dile getirmek istiyordum» diyor Özakin.

Özakin, «Gurbet Yavrusu» adlı romanıyla sanat yaşamına atıldı ve «Sessiz Bir Dayanışma» adlı öyküsüyle bu alandaki çalışmalarını sürdürdü. Yapıtları ilgiyle karşılanan sanatçı, «Alnında Mavi Kuşlar» roma-

niyle üçüncü kitabını tamamlamış oluyor. Özakin, İstanbul Eğitim Enstitüsü'nde öğretmenken kıyama uğradı ve yaşamını yazarlık kazanmaya başladı.

Aşağıdaki alıntı, ödül kazanan son romanın bir bölümünden... Romanın genç kızın, büyük kentlin aydın çevresinde yaşadığı, ilki duyduğu bir erkeğe bir doğu ilinden yazdığı mektup...

«Soğuk ve ser burda hayat. Çatlak, kuru, sert bir deri gibi sarıyor herkesi. Yeni yetme erkek çocukları bile... Oyuncak ve mutluluk kapalı duran bir kitap sanki, yabancı dilde basılmış... Sokaklardan, zorbalığın ve zorbalığa karşı beslenen hınçın gölgeleri geçiyor, Karanlıkta kan damlıyor.

Sana duyduğum sevgi burada ki hayatın gılgıllarını, seni seviyorum ama gılgılların, İstanbul'daki o gecelerden ürüyorum. O gecelerde durmak geleceğin trenini kaçırmak gibi geliyor bana. Yol almak istiyordum. Nasıl? Bilemiyorum. Buradaki çocuklar bile yol alıyor. Aci bu kadar hızlı yol alırken mutluluğun durmaya ve kendini korumaya hakkı var mı acaba? Titrek bir göğze sığınır gibi yaşamak istemiyordum.

Zamandan, savaştan, seilardan kendimizi güler gibi, utanır gibi yaşamayalım. Bu düşüme nasıl geçeceğiz? Gelince söyle bana.

Armağan İstanbul'a döndüncü sordugu soruya bir karşılık bekledi. Sınan bopyuk bir sevgiyle baktı ona: «Ben yorgunum...» dedi.

«Yazılarımda; insanların yakın, sağlıklı, özgür olacakları bir toplumun özlemine dile getiriyorum...»

Ö. Ertan: «Alnında Mavi Kuşlar» yazarken neyi amaçladınız?

• KONUŞAN: ÖZGÜL ERTAN

A. Özakin — Toplumun yaşadığı kâşık, bunalımlı ve gerilimli bir dönemde düşününce olarak sol kesim de yer alan, ama kişisel sorunları ve yaşama biçimleriyle birbirinden farklı olan aydınları anlatmak istiyordum. Tağrada gelecekteki ve çevrenin baskısı altında bunalan bir genç kız, kişiliğine kavuşmak için kitapları sarıyordu, şiirler yazıyor ve özgür olmayı istiyordu. Tağrada yaşamının bir genç kızı kişiliğine kavuşma ve özlemlerini gerçekleştirme o laneti vermediğini düşünüyordu. Alle çevresinin karşı koymasını hiçe sayarak bir özgürlük ve özgün bir duyarlık kaynağı olarak düşlediği İstanbul'a geliyor. Burada yeni insanlar, yeni çevreler tanıyor. Çoğunlukla kendi içine kapalı olarak yaşayan bir aydınlar çevresini, kâşık duygularla bağlandığı bir erkek arkadaşıyla tanıyor. Bu çevredeki aydınların genellikle küçük burjuva kökenli. Geniş öğrenim olanakları bulunmuş, bir süre baida bulunmuş, gençlik dönemi

lerinde toplumun geleneksel, ahlaki ölçülerine kafa tutmuşlardır. Sanatın çeşitli dallarıyla ilgilidirler. Ülkede süren baskı döneminden, varolan toplumsal yapıdan tedirginlik duyuyorlardı. Bu hoşnutsuzluklarına karşın, kendi çevrelerinin dışına çıkmamakta, toplumsal döndüğün uğruna verilen kavgaya etkin bir biçimde katılmamaktadırlar.

Tağradan gelen ve edebiyat çevrelerinde şiirleri ile kendini göstermeye başlayan genç kız, bu çevrelerde bir yabancı ve bir yadırgama duymaktan kendini kurtaramaz. Bu genç kızın, bir de toplumsal döndüğün kavgasına etkin olarak katılan kardeşi ve kardeşinin inancılı bir karısı vardır. Genç kız, onların yanında da bir eksiklik duygusuna kapılmaktadır. Ve bunun aynısını yaşamaktadır. Kardeşinin içinde bulunduğu aydın kesimle bağlandığı erkeğin temsil ettiği aydın kesim arasında bir uzaklık bir kopukluk vardır. İşte genç kızın ve ro-

manın sorunsalı bu uzaklığın kaynağını araştırma ve bu kopukluğun giderilip giderilemeyeceği üstüne düşünmeye yöneliyor.

Ö. Ertan: Romanınızda da belirgin olduğunuz, bu iki çevre arasındaki kopukluk giderilemez mi?

A. Özakin — Bu kopukluğun giderilmesi herhalde daha çok nesnel koşullara bağlı. Tarihin bazı dönemlerinde sınıfsal salfama daha da belirgin duruma gelir ve insanlar daha kesin ve kararlı bir biçimde salfalarını seçmek zorunda kalırlar ve bu seçile birliktir. Kendileri, yaşama biçimlerini değiştirme yönelirler. İşte böyle bir dönem söz konusu olduğunda, ediliş bir yaşama biçimini sürdüren aydınların bir bölgede etkinleşen kitlelere katılırlar.

Ö. Ertan: Genel olarak yazı hayatınızda amaçladığınız bir şey var mı?

A. Özakin — Her yazarın bir amacı vardır herhalde. Ben de, kendi payıma yaşadığım bu dönemde insanlardaki çeşitli bunalımla-

rin, insan ilişkilerindeki bozulmanın, duyu ve davranışlardaki değişikliklerin, yalnızlık duygusunun kaynağını anlamak ve anlatmak istiyordum. Bunu yapmaya çalışırken hep insanların yakın, sağlıklı ve özgür olacakları bir toplumun özlemine dile getiriyordum.

Ö. Ertan: Yeni çalışmalarınız var mı?

A. Özakin — Evet. Göz dönemine bir roman hazırlıyorum. Aynı arayışlarla ve aynı diletle...

Ö. Ertan: Genelde, bugün yaşam toplumsal değişimi etkiliyor mu?

A. Özakin — Bu, yaşam alanında ürün verenlerin siyasal ve felsefi görüşlerine bağlı bir yerde. Amaçlarının ne olduğuna... Öte yandan, yaşam ürünlerinin topluma, kitlelere ulaşip ulaşmamasına bağlı. Gönümlüde kitapların kitlelere ulaşması gıltalde zorlaşıyor. Artan kitap fiyatları yıldırdı, ve günlük maddeler, işler arasında insanların çoğunun zamanla ilgileneceği fırsat bulamamaları yıldırdı... Yine de, verilen ürünlerin toplumdaki koltır birikimine katkısı bulunduğunu söylemek mümkün, genel olarak.

HABERLER...

• Sarigöl TOB-DER'in oynadığı "Alpagut Olayı"ndan bir sahne

Sarigöl'de TÖB-DER Şubesi "Alpagut Olayı"nı oynadı

Sarigöl TÖB-DER Şubesi, her yıl olduğu gibi, bu yıl da tümüyle öğretmenlerin rol alıp hazırladığı «Alpagut Olayı» adlı oyunu halka sundu.

Sarigöllerin ilgiyle izlediği oyunda, bilindiği gibi, 1969 yılında üç aydır maaşlarını alamayan öğretmenlerin özel sektöre karşı amansız direnişleri anlatılıyor.

Öte yandan Sarigöl TÖB-DER Şubesi, 16 Haziran'da, 15-16 Haziran işçi direnişinin anısına bir gece düzenledi. Gecece yapılan konuşmalarda, 15-16 Haziran işçi sınıfı hareketinde önemli bir kilometre taşı olduğu, gelişen ve serpilmiş işçi sınıfı hareketine ışık tuttuğu vurgulandı.

Ismail Uyaroglu, yeni bir başarı kazandı

1978-79 «Yunus Nadi Armağanı» yarışmasını, «Bir Lirantın İki Günü» adlı yapıyla yarışmaya katılan Ismail Uyaroglu kazandı. Uyaroglu'nun yaptığı, «En Güzel Çoek Romanı» seçildi. «Çoek ve Sıra» adlı yapıyla 1978 yılı Türk Dil Kurumu Ödülü'nde kazanan Uyaroglu, ayrıca «Yaka-ek Sanat Şenliği Öykü Yarışması»nda birincilik aldı ve 14. Antalya Sanat Şenliği'nde tiyatro dalında «Altın Portaka», ödülü yarışmasında birincil oldu.

Uyaroglu'nun «Gül Sağanak», «Çoek ve Sıra», «Aştan ve Umıtan Aldım Rengimi» adlı yapıları 1978-79 yılları arasında yayımlandı.

Soprano Yekta Kara, Polonya'da konser verecek

Ankara Devlet Operası solistlerinden Soprano Yekta Kara, Polonya Halk Cumhuriyeti'nin çağrılığı olarak konser vermek üzere 28 Haziran 1979 tarihinde Polonya'ya gitti. Kara, her yıl Temmuz ayında Polonya'nın Kudowa kentinde yapılmakta olan Moniusko Festivali'nde vereceği konserde sanatçı Dvorak, Moniusko, Adnan Saygun ve İhan Baran'ın yapıtlarını seslendirecek.

Altın mikrofon birincisi SSCB'ye çağrıldı

1979 «Altın Mikrofon» Beste ve Şarkı Sözlü Yarışmasında «Dışarda Kar Yağıyor» adlı şarkısıyla birinci olan Onal Büyükkönç konser vermek üzere Sovyetler Birliği'ne çağrıldı.

11. Moskova Film Festivali önümüzdeki ay yapılacak

Uluslararası 11. Moskova Film Festivali 14-28 Ağustos 1979 tarihleri arasında Moskova'da yapılacak.

«Uluslararası Barış ve Dostluk İçin Sinema» başlığını taşıyan festivalde «Uzun metrajlı film», «Kısa metrajlı film» ve «Çocuk filmleri» olmak üzere üç alanda yarışmalar yapılacaktır.

İZLEYECEKLERİMİZ...

Uluslararası 7. İstanbul Festivali, bilindiği gibi Temmuz'un 15'ine dek sürecektir. Öndümdü günlerin programı şöyle:

GÖSTERİ

• 3 Temmuz Salı, Aya Irin'de saat 19.00'da bir reital var, Christian Lorde fidd, Marie - Claire Jamet arp çalacaklar. Programda Vivaldi, Bach, Debussy, Francaix yer alacak.

Fiyatlar: 200, 150, 100, 50 TL.

Rumelhisarında ise, saat 21.30'da Tübingen Oda Tiyatrosu izlenebilir. «Variete, Variete» - Holfrid Foton tarafından Oskar Schlemmer'in bir teması üzerine çeşitlenmelerden oluşan bir oyun.

Fiyatlar: 125, 100, 75, 50 TL.

• 4 Temmuz Çarşamba, AKM-Büyük Salonunda saat 21.30'da Peco Pena - Flamenco Gitar resitali yer alıyor. Bilindiği gibi Peco Pena Flamenco, gitar dünyasının en ünlü bir kaç sanatçısından biri. İkinci programını sunacak.

Fiyatlar: 200, 150, 100, 50 TL.

Aya Irin'de saat 19.00'da Alban Berg Yaylı Çalgılar Dörtlüsünün konseri yer alıyor. Programlarında Haydn, Berg, Beethoven var.

Fiyatlar: 150, 100, 75, 50 TL.

Rumelhisarında saat 21.30'da Tübingen Tiyatrosu, «Variete, Variete» oyununu yineleyecek.

Fiyatlar: 125, 100, 75, 50 TL.

• 5 Haziran Perşembe, saat 11.00'da AKM-Konser Salonunda «Akbank Karagoz ve Kukla Tiyatrosu» çocuklar için gösteri yapılıyor.

Fiyatlar: 50 ve 25 TL.

Aya Irin'de saat 19.00'da Güler Aykal Yönetiminde Ankara Oda Tiyatrosunun konseri yer alıyor. Konserin Solisti Buna Kan - keman, Christian Lorde - flüt. Programda Saygun ve Bach dinlenecek.

Fiyatlar: 150, 100, 75, 50 TL.

• 6 Haziran Perşembe, saat 11.00'da AKM-Konser Salonunda «Akbank Karagoz ve Kukla Tiyatrosu» çocuklar için gösteri yapılıyor.

Fiyatlar: 50 ve 25 TL.

Aya Irin'de saat 19.00'da Güler Aykal Yönetiminde Ankara Oda Tiyatrosunun konseri yer alıyor. Konserin Solisti Buna Kan - keman, Christian Lorde - flüt. Programda Saygun ve Bach dinlenecek.

Fiyatlar: 150, 100, 75, 50 TL.

• 7 Haziran Perşembe, saat 11.00'da AKM-Konser Salonunda «Akbank Karagoz ve Kukla Tiyatrosu» çocuklar için gösteri yapılıyor.

Fiyatlar: 50 ve 25 TL.

Aya Irin'de saat 19.00'da Güler Aykal Yönetiminde Ankara Oda Tiyatrosunun konseri yer alıyor. Konserin Solisti Buna Kan - keman, Christian Lorde - flüt. Programda Saygun ve Bach dinlenecek.

Fiyatlar: 150, 100, 75, 50 TL.

SERCI

• Ankara Vakko Sanat Galerisinde 4 Temmuz'da «Karima Resim Sergisi» açılıyor. Sergi 21 Temmuz'a dek gezilebilir.

• Devlet Tiyatları Sanatları Yüksek Okulu Öğrencilerinin okuldaki sergileri 6 Temmuz'da açılıyor.

• «Sanık Ayağa Kalk» oyununda yer alan küçük sanatçılar

Mersin'de «Sanık Ayağa Kalk,,ı çocuklar sahneledi

Mersin Halk Eğitim Merkezi «Çukurova Sanat Tiyatrosu», Ali Pehlivan'ın yazdığı «Sanık Ayağa Kalk» adlı oyununu sahneledi. Onaltı küçük sanatçının da katıldığı oyun başarıyla oynandı. Hakımı muhtaç çocuklar da oyuna izlediler.

Oyunca, «Çoek Yılı» adı altında yürütülen aldatmanın ardındaki gerçek, kapitalist düzenin çocuklara ne verdiği gerçeği vurgulanmaktadır.

ROMAN
Zafer Bizim Olacak
İkşokas Mera
176 sayfa 15 lira

KONUK YAYINLARI
POSTA KUTUSU 743
İSTANBUL

TEMEL DAĞITIM
HAYATİETTAL SOK
ORHANGEBY İŞHANE
NO 6 KAT 1 ODT
CABAĞLI 151
272262

Manfred Buhr - Alfred Kosing
FELSEFE SÖZLÜĞÜ
BÜYÜK BOY 100 LİRA

KONUK YAYINLARI
POSTA KUTUSU 743
İSTANBUL

TEMEL DAĞITIM
HAYATİETTAL SOK
ORHANGEBY İŞHANE
NO 6 KAT 1 ODT
CABAĞLI 151
272262

141-142'nin 43 yıllık macerası

Hazırlayanlar:
ÖZLEM ÖZGÜR
SÜLEYMAN COŞKUN

— 11 —

BUGÜN 141-142. MADDELERİ SAVUNMAK SUÇ OLMUŞTUR

1936 yılında, 141 ve 142. maddelere ilişkin değişiklik önerileri ve tasarılar üzerinde, daha pek çok konuşma, görüşme oldu. Hepsini aşağı yukarı aktardıklarımıza benzer konuşmalar... 16 Kasım'da başlayıp 3 Aralık'ta sonuçlanan görüşmelerde, izlendiği gibi tek tek demokrat yaklaşımlara da rastlandı. Ama Meclis'e egemen olan, büyük bir ilkelik, ecehalet, "komünizm nedir", bu konuda en basit bilgidenden bile yoksunluk, bağnazlık ve ıstılahi faşizmin eğilimleri. Soğuk savaş döneminin en cıvıltılı yıllarıydı. Bir milletvekilinin safhaya ağandan kaçırıldığı gibi, Amerika bizden komünizme karşı sert yasalar istiyordu. Amerika'da sonraları "utanç yılları" olarak nitelenen Mc Carthyizm döneminin göbeğinde yaşıyorduk. "Küçük Amerika" olma peşindeki Türkiye geri mi kalacaktı? Amerika'ya yaranmak, soğuk savaşta kışkırtmak için Kore'ye asker gönderilmesi, büyük komünist tevkifatları, TKP davaları hep bu döneme rastlar.

1951 yılında, 16 Kasım'da başlayıp 3 Aralık'ta sonuçlanan görüşmeler için meclisin sadece 3 toplantı günü harcandı. Bu bile 141-142 nci maddelerin 1936'da ceza yasanına girildiğinde jet süratini hatırlatıyor. İcra önemli bir gelişme sayılır. 8 birleşim boyunca 141 ve 142 nci maddelerle ilgili olarak 173 kez kürsüye çıktı. Tabii ki, bu arada birbirleriyle tartışmak için karşılıklı laf atışlarının sayısını tesbit etmek son derece güçtü.

Görüşmeler sırasında, adları gündemde siyaset çevrelerinde hala geçen, hâlâ enteresanlığı koruyan kişilerin konuşduğu ilkti çekiyordu. Bu ilkti çekilişimlerden biri de tasarıyı meclis savunmakta görevli Adalet Komisyonu Başkanı İsmet Milletvekili Hali Özyörük'tü. Hali Özyörük tek başına sadece bir anti-komünist milletvekildi. Ama oğlu'nun da gündemde tanınmış bir anti-komünist olması ilginçti. Hali Özyörük gündemde tanınmış isimlerinden, bir zamanların hızlı sözcüsü Mükib Özyörük'un babasıdır. Şimdilerde Tercüman'da başta meclis aktarıyor. Yılların Doğan Mükib Özyörük MHP'lerin kontrolindeki toprak ve tarım reformu müdâresinin aklı hocasını da yapararak fukara köylüye Tercüman'da kapacağı köşe ürüne harac mezarı satmakla da ünlüdür.

Bugün ilginç bulunsanız düşüncesiyle Hali Özyörük'ün 141 ve 142 nci maddelerle ilgili enteresan görüşlerinden bir kısmını aktarıyoruz.

Adalet Komisyonu Başkanı Hali Özyörük (fami) — "Bugün mecliste hakikaten komünizmin komünizmi fikrinin manası bilinmiyor. Halkımız, sadece halkımız değil, yargıçlarımız da komünizmi mevzuunda tenervur edilememişlerdir. Bu nedenle ne gibi fikir cereyanlarının komünizmi sayılması gerektiğini araştırmakta fayda var."

Hülasa olarak şunu arzedeğim ki, Üçüncü Enternasyonalce kabul edilen esas cebir yoluyla ihtilal yapmak, cebren ihtilali tahakkuk ettirmek, İkinci enternasyonalin kabul ettiği esas göre ise, cebre dayanmayan bir komünist faaliyeti hiçbir zaman bir komünist faaliyeti telakki edilemez. Cebir unsuru bugün mevcut olmadığı halde, hakikaten bugün için de birçok tehlike meydana gelebilir. Cebir unsuru kullanılmıyorsa bütün esas tehlikeleri yok etmek mümkündür. Cebir saiki bulunmadığı takdirde bugünkü mevzuata göre müthiş bir silah olarak kullanılabilir. Bugün elimizde bulunan kanunun cebir unsuru ihtiva etmediği dolayısıyla tahassus etmesi mümkün olan kötü neticelerden korunmak için behemahal bu cebir unsurunun mevcudiyeti şarttır. Cebir olmasına aralarında bir fark sosyalizm ile bir fark gözetmeye imkan olmayacağı için cebir unsurunun kanuna konulması şarttır.

Ardından maddelerin fıkraları teker teker görüldü. Verilen çok sayıda öneriler nedeniyle fıkralar zaman zaman komisyon tarafından geri alınıp düzendi. Üzerinde en çok tartışılan konu idam hükmü oldu. Bu hükmün konmasına başta bazı faşistler olmak üzere ne denli anti-komünist olduklarını gösterme çabasında olan çok sayıda milletvekili katıldıysa da, o sırada dünya konjonktüründe komünistlerin asılmasına izin vermemesi, daha doğrusu Menderes hükümetinin Komünistleri asmaya kalkınca başına gelecektiklerini düşünmesi nedeniyle hükümet karşı çıkması sonucu reddedildi. Daha doğrusu bir formüle bağlanarak geçirildi. İdam hükmü "bu kabil derneklerin birliğini, veya hepsini veya idare edenleri hakkında idam cezası hükümlerine" şeklinde formüle edildi.

Oysa cezanın kesin idam olmasını isteyenlerin sayısı hiç de az değildi. Meclis başkanlığına "bu fıkraları isteyenler Merkez İcra ve Velayet başkanı, sekreter, fakültesi, lise başkanı veya harp halinde işlenirse ölüm cezası verilir" şeklindeki önergeyi verenlerin imzaları tutanak dergisine göre şöyleydi:

B. Nöcan, M. Sarol, B. Oynaganb,

43 yıllık 141-142. maddeler, bu gidişle 50 yaşını dolduramayacak. Türkiye demokrasi güçlerinin savaşımı çoktan ürünü verdi. Sonuç alınması ve bu faşist utanç maddelerinin tarihin çöplüğüne, çıkıkları yere atılması artık yakın.

dir. Ne kadar ilerici, demokrat, sosyalist, komünist siyasetçi veya milliyetçi varsa, bu maddelerin tehdidi altındadır. Hâlen yasal sosyalist partilerimiz arasında yöneticileri bu maddelerden yargılanmamış olan veya yargılanmayan bir teki bile yoktur. Türkiye Komünist Partisi'ne ve onun savayelerine gelince, bu maddeler, zaten en başta onları hedef almaktadır.

141 ve 142. maddeler, belki de ceza yasanının üzerinde en fazla mürekkep tüketilen maddeleri olduğu halde, sadece Türkiye değil, tüm dünya kamuoyu bu maddelerin, çağdaş, demokratik adına utanç verici ve faşist özd olduklarını bildikleri ve açıkladıkları halde, özgürlük ve demokrasi düşmanlarına hâlâ son bir tutamak noktası olarak inatla savunulmakta, inatla korunmaktadır.

SON GELİŞMELER

Ancaz toplumsal gelişme ve hayatın akışı, her türlü gereklilikten daha güçlüdür. Bu gün bu ceza yasaları, artık sadece stily hakim ve savcılarca değil, aynı zamanda Sıkıyönetim Askeri Mahkemelerinin savcı ve yargıçlarına da mahkûm edilmektedir. Bu maddelerden açılmış davalar birbiri ardına Anayasa Mahkemesine gönderilmektedir.

Bu bakımdan 1978-1979 yılları, Türkiye'de 141 ve 142'nin aşıma yılları olarak değerlendirilmelidir. Bu yasalar öylesine köhnemiş, öylesine çağ dışı, faşizan özlere öylesine ortaya serilmiş, toplumsal gelişmenin öylesine gelişinde kalmışlardır ki, artık bu maddeleri savunmak suç olmaya başlamıştır.

Ancak, polislerle dolu Türkiye toplumunda, bir yandan yargı organları bu köhnemiş maddeleri peşpeşe Anayasa mahkemesine gönderirken, bir yandan da ilerici, demokratlar, bu maddelerden peşpeşe mahkûm edilemekte, haklarında bu maddelerden davalar açılmaktadır. Bu yüzden "141-142 işleme hali" geldiği görüşünün yanlışına dağılmamalıdır. 141-142 aşılmıştır ama, egemen güçler, demokrasi ve işçi sınıfı düşmanları, bu aşılmışlığa rağmen, bu maddeleri ısrarla işletmekte, asıl hedefleri olan işçi sınıfının siyasal örgütlenmesini, Türkiye Komünist Partisi'nin yasaklamak için kullanmaktadır.

1951'de, Menderes "bu memlekette komünist parti kurulamaz diye bağırıyordu. 1979'da, 141-142'nin her Anayasa mahkemesine gönderildiği Demirel'ler, Türkiye'nin aynı şekilde bağırıyordu. Ama tüm bu feryatları rağmen, hâlen Anayasa Mahkemesine yedi ayrı sivil ve asker mahkemesinin bu konuyla ilgili başvurusu var.

43 yıllık 141-142. maddeler, bu gidişle 50 yaşını dolduramayacak. Türkiye demokrasi güçlerinin savaşımı çoktan ürünü verdi. Sonuç alınması ve bu faşist utanç maddelerinin tarihin çöplüğüne, çıkıkları yere atılması artık yakın.

SON

İSTANBUL TELEFON BAŞMÜDÜRLÜĞÜNDEN YERALTI BORU ŞEBEKESİ YAPTIRILACAKTIR

Fatih - Karagörmük - Yavuzselim telefon boru şebekesi yapımı işi kapalı zarf usulüne ihale edilecektir.

Bu işin muhammen keşif bedeli 11.632.224.72 TL olup geçici teminatı 349.969.72 liradır.

Bu işe ait şartname Gayrettepe Yıldız Posta Caddesindeki binamız 1. katında Malzeme Müdürlüğümüzde temin edilebilir. İsteklî olanların bu işe ait kapalı teklif mektuplarını en geç 29.1979 Perşembe günü saat 11.00'e kadar Malzeme Müdürlüğümüzde tevdi etmeleri ilân olunur.

Ancaz ihaleye iştirak etmek istayenlerin yeterlilik belgesi almak üzere ihale gününden 3 gündür evvel belge komisyonuna müracaat etmeleri gerekir.

(Basın: 17179) —1725

ACILI YILAR

Eduard Claudius

Alevler içindeki Avrupa'da bir.
Alman Komünistinin anıları

— 30 —

Yaz biterken, dedem öldüm döşeginde yatıyordu. Bir rahatsızlığı yoktu. Hasta hasta da değildi. Hiçbir şeyi yoktu. Sadece yorgun görünüyordu ve kişi geçirecek takatı kalmamıştı. Gazi bitmiş lamba gibi söndüğü gibi. Ölümünden bir gün önce, son kez beni başucuma çağırdı. Sarımsak ve zayıflamış geniş yüzü, çok döğün beyaz sakallıyla yatağına serilmiş gülümseyordu. Gözlerinde hep o dost ve sevgi dolu bakış vardı. Fakat yatağına yaklaşmakta göğük çekiyordum. Bez yaşındaydım ve ölümün ilk kez görmekteydim.

Üzüm ve üzüm suyu buğulmuş bir boğuk duyusu her tarafımı sarmıştı, ona dokunmaya cesaret edemiyordum.

"Yavrum... yavrum... buraya gel" dedi. Sesi donuk ve hırıltılıydı. Anladım ki, bir daha dışarıya oturamayacağım. Boğum boğum damarları elini bana uzattı. Tutar tutmaz beni kendisine, yatağın kenarına doğru çekti. Beni okuyan elleri ne kadar cansızdı!

Bana uzun uzun baktıktan sonra, şöyle dedi: "Baban yarın mutlaka gelecektir."

O zamanlar, zavallı ihtiyarın en küçük oğlunu bir kez daha görmekten ölmek istemeyi düşünmüyordum.

Fakat ömrü buna yetmedi. Ertesi gün boğucu bir sessizlik çöktü eve. Kadınlar dedemin odasını an ağlayarak çıktılar. Biz çocukları ahp odalarına kapadılar. Klink sesler, gürültüler istiyorduk. Merdivene doğru süzülürken, dört adamın koskocaman bir sandık taşıyarak odaya girdiklerini gördüm: Tabutu bu!

Birkaç dakika sonra, odadan çıkıp merdivenin basamakları üzerine çıktılar. Silinde bir işe tutmakta olanı, onu sırayla dolastırma başladı. Herkes sırayla aynı işi yapan yudumladı. Daha sonra Minehen yengem büyük bardaklar getirdi.

"Ne yigit adamdı" dedi aralarından biri. Sert rüzgârlarla kavrumuş yüzünün uzun gri bir sakal sütemekteydi. Yanındaki bu söz

— Baş yaşındaydım. Dedem yanına çağırıldı. "Yavrum... yavrum... buraya gel" dedi. Sesi donuk ve hırıltılıydı.

türmek

AYDIN ENGİN

Görülmekte olan bir davanın...

B izleyeyim, basın davalann-da kaşarlanmıyor, ağır ceza mahkemelerinin yargılarıyla had safhada bir göz önüne kurduğum, basın savcılığının kalemindeki honim sekreterleri, haftada bir kaç kez ifade vermek üzere karşılaşmıyor, "bu hafta ben bir şey unuttum ama, o neydi acaba?" diye tedirgin olanlar bazı hukuki klişe cümleleri sıkça duymuşlardır.

Örneğin, "«görülmekte olan bir davanın seyrini etkilemeye matut yazı ve makalelerden ve haberlerden dolayı sonun teziye ne karar verilmesini talep ederiz» diye biten savcı iddianamelerini yarıdan sonrasını biz ezberle tamamlayabiliriz. Şükürler olsun ki anlı şanlı demokrasimizde bu marifetimizde pek yalnız da değiliz. Babal'nın nice gazetecisi, yazarı, yazı işleri müdürü bu alanda bizim kadar uzmanlaştı. Eee, kolay değil yıllar boyu gide gele, gire cika...

Bir kaç gün önce akşam yemeği sırasında, televizyonda haberleri okuyan spikerin de sesini duyduk. Spiker, bizim muftokta catol köşik gürültüler arasında kâh duyulan, kâh duyulmayan sesle şöyle dedi:

"... ve bombanın, Bakırköy halkının bahçesinde bulunanlar arasında olan ve patlamadan sonra ölen şahıs ile yorulan şahıs tarafından getirildiği ve bombanın halkın bahçesine dışardan atıldığı anlaşılmıştır..."

Aynı gürültüler arasında bir cümle daha takıldık kulakımıza:

"... dava dosyası sıkıyönetim adli mercilerine intikal ettirilmiştir..."

Hih, dedik kendi kendimize, yukarıdaki ilk demecim kim veriyse şimdi yandı işte. Doğru savcının karşısına çıkacak önce. Savcı bağlayacak ahret soruları sormaya, görülmekte olan bir dava hakkında, davanın seyrini etkileyecek mahiyette beyanda bulunmuşsunuz, bu konuda ne diyorsunuz?" diyecek.

Ardından dosya savcılıkta tamamlanacak. Sonra bir süre sonra bir celp gelecek. Artık İstanbul Toplu Basın Mahkemesi'nde mi olur, yoksa Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemesi'nde mi bilemeyiz, şu gün şu tarihte duruşmaya buyrun... diye yazacak celp.

O gün gelince, sözünü ettiğimiz demecim veren kişi ister istemez gidecek mahkemeye, çıkacak yargicın karşısına. Haydi, gene aynı soru:

— Görülmekte olan bir davanın seyrini etkileyecek mahiyette beyanatta bulunduğunuz ehitde TCK'nın filanca maddesini ihlal ettiğiniz iddia olmaktadır. Bu konudaki ifadenize başvuruyorum. Buyrun ne diyecerseniz deyin bakalım...

İşte aynen böyle düşündük.

Hatta, bu tür davalara göre çıkartk yanım avukata kağıdığımızdan daha ötesine de gittik.

Oyle ya "görülmekte olan davanın seyrini etkilemek" eğer bir suçsa, yukarıdaki demecim bu suç, ehlî ehlîne işlenmiş. Örneğin biz böyle bir şey yapsa idik ve yargicın karşısına çıksa idik, doğrusu arsızlık edip suçumuzu inkâr etmez!

— Haklısın sayın yargıç, biz bu suçu işlemişiz belki gibi, verin cezanızı. Bayımız kıldan önce... der çıkardık işin içinden. Ne tevil edecek bir yanı kalmış işin ne inkâr edilecek bir yönü...

Evet, biz işte böyle derin hukuk biginleri gibi emürcâalar verdik.

Ertesi gün gazeteye geldik. Aktık gazeteyi. Hoppala... Bizim televizyonda yarı yamalak duyduğumuz haberin tamamına bakınca "hoppala" demekten kendimizi haklı olarak alıkoyamadık.

Davayı "sıkıyönetim adli mercilerine" gönderen de Sıkıyönetim Komutanlığı, davanın sonucundan bildirip, sanıkları, sanıkların suçu nasıl işlediklerini anlatan da Sıkıyönetim Komutanlığı.

Eee, n'olacak şimdi?

S ıkıyönetim koşullarında bu yazıp çizdiklerimize "nazik" konudur bunlar, değinmemek gerek" diyenler çıkabilir ama, ortadaki hukuki garipliğe değinmemek de bir yozaz dârdıdğı ile bağdaşmıyor.

Cünkü, eğer "dava adli mercilere intikal ettirildi" ise, o zaman olayı aydınlatacak olan da yargı organlarıdır. Suçluyla saptayacak delilleri bir bir değerlendirecek gereken yargıçlardır. Keza sonunda sanıklar suçluyca ceza, suçsuzsa beraat karar verecek olanlar da yargıçlardır.

Ama yargı şimdiden verilmişse benzer. Çünkü ne diyor açıklama: Bombayı Halkın Bahçesine ile filanca tarafından getirildi tesbit edildi. Keza bombanın Halkın Bahçesine dışardan atıldığı da saptandı.

Eh, suçlular - bu durumda sanık denemez çünkü - belli, suç belli. Geriye kalan Türk Ceza Yasası kitabını açıp, "bu suç kaç yıl ceza bicilir?" sorusuna cevap vermekse. Doğrusu ya bu kadarlık iş için koskoca Sıkıyönetim yargıçlarının vakitini almaya gerek yok. Yargıyı veren, cezaı da kestirirlerdi.

U manız yanı buçuk hukuk bilgizine cam devirmedik. Sıkıyönetim dönemlerinde cam değildi. Cam fidanı bile devirmek pek tekin değildi. O yüzden bir aklı eren hukukunun bize bu yozdıklanımızda eğer, doğru var mı diye anılmamız gerekceek.

İnşallah böyle hayırsaver bir hukukcu bulunur. Yoksa...

O zamanlar, zavallı ihtiyarın en küçük oğlunu bir kez daha görmekten ölmek ister, dediğini anlayamamıştır. Ömrü yetmedi

hıyyla onayladı ve topluluğu bir baştan bir başa sürdü. Dedemden pek de genç değildi. Bu ihtiyarların kafasından neler geçiyordu acaba? Birlikte geçmiş yaşamlarını, gençlik anılarını, o bilmem nelerle kadar uzanan yılları, yağmur, güneş, rüzgâr yeniden mil gözlerinde canlandırıyorlardı.

Ayağa kalkmış olanı sırtı, yaşı bir meşş daltı gibi kamburlaşmış. Ocağın davlumbazına dayandı. Bu, köyde kalan son davlumbazdı. Bacayı içince, sonra: "O da pekalâ yeni bir eve sahip olabildi" dedi.

Analarında geçen sessizlik anında, alevler içindeki evlerin ve anılatması olanaksız bir çatırla çöken duvarların görüntüleri peşpeşe gözlerinin önünde canlanıyordu.

Birisi, sanıyorum büyük olanı, "Ne care, o işte böyleydi" dedi. "Böyleydi" sözünde iyilik dolu bir anlam olmalıydı, çünkü sesi sim-simaktı. Bu ses, köydeki yağın sırasında dedemin yaptıkları şıkrın duyulduğunu anlatan bir tavıı yansıtıyordu.

Şişe elden ele dolasmaya devam etti ve içindeki su tamamen bitti. Böbük böbük konuşmalar, öksürmeler ve aksamlar duyuluyordu. Konuşmaların ferahlığı tam anım sayamıyorum. Fakat bir şeyi, yaşamımı yitirmiş ihtiyardan arkadaşlık ve saygı duygusuyla söz edildiğini unutmam.

(Devamı Var)

Sözleşmelere gerçek rakamların yansıyıp yansımadığı incelenecek

Kulüplere bugün baskın yapılıyor

Futbol Federasyonu muhbirlik yapıyor...

Kazım KANAT

BEDEN Terbiyesi Genel Müdür Vekili Ergün Aymergen, kendisi ile yaptığımız görüşmede üstüne baskı, baskı şunları söyledi:

"TRANSFERİN İkinci gününde (Bugün) tüm kulüplere baskın yapıp defterlerine el koyacağız. Maliyet arkadaşlarla sıkı işbirliğine girdik. Gerekli harcamaların ve vergi kaçakçılığının hesabını soracağız..."

AYMERGEN bu açıklamayı yaptıktan sonra "Sakin yazmayın. Yazarınız herşeyi üstüne alırsa" dedi. "Beden Terbiyesi'nin bu uyarısını bir özerk olarak kabul etmiş, bu haberi gizlemişti..."

HEPSİ buraya kadar iyi güzeldi. Ne var ki Futbol Federasyonu yetkilileri bu haberi sizdiriyorlar AA (Anadolu Ajansı) da bunu pazar akşamı yayınlıyordu...

ŞİMDİ muhbirlik yapan Futbol Federasyonu yetkililerine soruyoruz. Günlerdir demec veren Başkan Cemal Saltık sözleriyle ne yapmak istemiştir. BTGM Müdürü Aymergen bizden özerki istersen, kendi federasyon başkanını nasıl unuttur...

ŞUNU da söyleyelim. Zaten böyle olacağı belliydi. Hiç bir şey yapamıyacak olan Saltık lafa kulüpleri korkutacağını çok olacaktı ki bol bol konuşmuş, kulüpleri açığa uyarıyordu. Tabii Saltık'ın takip eden öteki günlerde bu açıklamayı yaptıktan kaçınılmıştı...

ŞİMDİ Aymergen'e soruyoruz?.. Bizden özerki istediniz, biz istediğinizi yerine getirdik... İstediğinizi yerine getirmeyen, bile bile BTGM olayına muhbirlik yapan futbol federasyonu hakkında ne yapacağınız?.. Bekliyoruz ve merak ediyoruz.

Türkiye Gençler Halter Birinciliği sona erdi

- 11 kentten 78 haltercinin katıldığı Türkiye Birinciliğinde 56 kiloda Nida Topraktaş, 180 kilo kaldırarak Türkiye rekoru kırdı. Konya ise takım halinde birinci oldu

K. Maraş (AA) — Gençlik ve Spor Bakanlığı Halter Federasyonu'na K. Maraş'ta düzenlenen 1979 Gençler Türkiye Halter Şampiyonası sona erdi.

Toplam 11 kentten 78 haltercinin katıldığı Gençler Türkiye Halter Takımı Birinciliğinin ilk gününde K. Maraş bölgesinden 56 kiloda Nida Topraktaş 180 kilo kaldırarak Türkiye rekoru kırdı. Türkiye Gençler Halter Takımı Şampiyonası puanları masasında Konya bölgesi birinci, Adana bölgesi ikinci, K. Maraş bölgesi üçüncü ve Sivas bölgesi dördüncü oldu.

Gençler Türkiye Halter Takımı Birincilikleri Yarışmaları teknik sonuçları şöyledi:

52 kilo: Murat Aslan (Ağrı) 145 kilo, 58 kilo: Nida Topraktaş (K. Maraş) 180 kilo, 60 kilo: Rahim Kurtuluş (Ankara) 202,5 kilo, 67,5 kilo: Mehmet Erol (Konya), 200 kilo, 75 kilo: Yusuf Dalgıçlı (Adana), 215 kilo, 82,5 kilo: İbrahim Sezi (Konya) 215 kilo, 90 kilo: Hüseyin Akkaya (Sivas) 210 kilo, 100 kilo: Cahit Güntel (Sivas), 150 kilo, 110 kilo: Zeynel Uçkara (İçel) 150 kilo, ağır: Ertan Çevikas (İçel) 160 kilo.

PAN-AMERİKAN OYUNLARI BAŞLADI

Pan-Amerikan Oyunları Kosta Rika'nın başkenti San Jose kentinde başladı. Oyunculara hemen hemen tüm Amerika kıtası ülkelerinin katıldığı açıklandı. Bilindiği gibi Küba'nın sporcular bu oyunlarda kazandıkları başarıları Nikaragua halkına ithaf edeceklerini bildirmişlerdi. Yarışmalarla birincilik için Küba ve ABD'nin çekişecekleri bildiriliyor. Küba'nın sporcular amaçlarının ABD takımını geçmek olduğunu söylediler.

Balkan Şampiyonasına katılacak Ulusal Tenis Takımımız çalışmalarını sürdürüyor

Ankara (A.A.) — Balkan Tenis Şampiyonasına katılacak Ulusal Tenis Takımımızın Ankara'daki kamp çalışmaları sürmektedir.

Ankara Tenis Kortlarında 4-8 Temmuz tarihleri arasında yapılacak olan Balkan Tenis Şampiyonasına katılacak olan Ulusal Tenis Takımımızın antrenörünün Nazmi Barı yapmaktadır.

Bulgaristan, Romanya, Yugoslavya ve Yunanistan'ın bayan ve erkek takımlarının katılacağı şampiyona ile ilgili olarak A.A. Muhabirine görüşlerini açıklayan Ulusal Tenis Takımımızın Antrenörü Nazmi Barı şunları söyledi: "Sektör tenisinden kurulu takımımızın form durumu iyidir. Kendi ülkemizde düzenlenen şampiyonadan iyi bir sonuçla ayrılacak istiyoruz."

Balkan tenis şampiyonasında takımımızı şu sporcular temsil edecekler: Büyük bayanlar: Yasemin Sabutay, Rozi Belkova, Muge Özgener, Yemal Oğuz. Büyük erkekler: Bülent Altinkaya, Kemal Anbar, Hakkı Özgene, Oğuzhan Eroğlu.

Ulusal Genç Atletizm Takımı belirlendi

Ankara (Politika) — Bulgaristan'ın Yanbolu kentinde yapılan Balkan Şampiyonasına katılacak Ulusal Genç Atletizm Takımı aday kadrosu Ankara'daki Türkiye Şampiyonası'ndan sonra açıklandı. Balkan Şampiyonasına katılacak Genç Millî Atletizm Takımının aday kadrosuna ise şu sporcular çağırılmıştır: "Yaman Tokant, Önder Tokat, Ufuk Geldişen, O. Remiz Tülük, Murat Akman, Şekir Bayar, Erol Hazer, Gürsel Akay (İstanbul), Şinan Alaagac (Eskişehir), Mehmet Güran (Denizli), Tayfun Dağılı, Mustafa Apaydın, Esen Özgener, Semra Dille (İzmir), İbrahim Doğan, İhsan Kaya (Ağrı), Mithat Tonbak, Feriç Okay, Süle Turan, Nurtan Keskin, Nurtan Kara, Deniz Ataç, Göl Teksoy (Ankara), Nedime Şahin (Mersin)"

Uluslararası antrenör semineri İzmir'de başladı

İzmir (AA) — 11. Uluslararası Futbol Antrenör Semineri dün sabah Futbol Federasyonu Başkanı Cemal Saltık'ın konuşmasıyla çalışmalarına başladı. Büyük Efes Otel Petek salonunda 100'den fazla antrenör ve spor adamının izlediği seminerin açılış konuşmasında Federasyon Başkanı Cemal Saltık, Gençlik ve Spor Bakanı Yüksel Çakmur ile Beden Terbiyesi Genel Müdürü V. Ergün Aymergen'in başarı dileklerini iletterek, "Soyirenden futbolcu ya, yöneticiden antrenöre değin Türk sporunun çözüm bekleyen ve eğitim yönünden noksan olan sorutunları ele alarak amaca ulaşmaya çalışacağız" dedi.

Ünlü rekortmen Sovyet Yaşenko ülkemize gelip yarışacak

Ankara (Politika) — Atletizm Federasyonu 14-15 Temmuz tarihleri arasında Ankara'da yapılacak Uluslararası Nalli Moran Yarışmalarına bir çok ünlü atletti davet etti.

Atletizm Federasyonu Genel Sekreteri Altan Ketizmen'in verdiği bilgiye göre, Ankara'daki yarışmalara Sovyetler Birliği, Bulgaristan, Romanya ve Yugoslavya'dan 10'ar en iyi atlet çağırıldı.

Sovyet ekibinin Türkiye'ye gelecek olan kafilesinde 232 ile dünya yüksek atlama rekorunu elinde bulunduran Yaşenko'nun da bulunacağı bildirilmektedir.

Uluslararası Nalli Moran Atletizm Yarışmaları sırasında aynı zamanda Türkiye Birinciliği müsabakaları da yapılacaktır. Yabancı atletlerle çekişecek olan atletlerimizin alacağı dereceler ortalama göre geçerli sayılacaktır.

- CEMİL, ALPASLAN, ŞEVKİ, BAHRİ VE ZAFER TAKIMDA OYNARLARSA TRANSFER ÜCRETİ ALACAKLAR.

- MEHMET EKŞİ, NECDET, BORA VE ELAZIĞSPORLU ULVI BEŞİKTAŞLI OLDU ALTAYLI AKİF DE SATIŞTAN ALINACAK

- GALATASARAY TRABZONSPORLU ORHAN, EDİRNE SPORLU İBRAHİM, SARIYERLİ OĞUZ VE HAYDARLI SÖZLEŞME İMZALADI

Bora, Ulvi, Mehmet Ekşi ve Necdet Beşiktaşlı oldular

İlk günün hovardası Beşiktaş oldu

Transfer dönümlerinde resmen açıldı. Su gibi para aktı, ama sonucunda kazanan kulüpler, kaybeden ise maliyetler oldu.

Daha önce gazetelerde bizzat yöneticiler tarafından açıklanan transfer ücretleri sözleşmelere yansımada. Bunun sonucunda futbolcuların transfer ücretleri sözleşmelere yansımada. Bunun sonucunda futbolcuların transfer ücretleri sözleşmelere yansımada. Bunun sonucunda futbolcuların transfer ücretleri sözleşmelere yansımada.

BEŞİKTAŞTA DURUM Beşiktaş Kulübü'nün futbolcu ve yöneticilerden önce taraftarları geldi. Sıyah - Beyazlı taraftarlar yeni transferlere büyük sevgi gösterisinde bulunurken yöneticiler "Biz görevimizi yaptık. Şampiyon olmak amacındayız. Bu kadar fedakarlığın ürünüdür almak hakkımızdır" derken, yeni transferler bu sözleri gülümseyerek dinlediler.

Sıra imzalar almalarına geldi. Daha önce tüm gazetelere bol bol demeyi veren yöneticiler her nasılsa bu sözlerini sözleşmeye aktarmadılar. Örneğin Mehmet Ekşi ve Necdet'e 5 milyon lira verildi. Oysa sözleşmede birer milyon yazıldı. Yine Altay'dan alınan Bora'yı 1,5 milyon lira ödedi, onun da sözleşmesine 700 bin lira yazıldı. Elazığspor'dan alınan Ulvi 500 bin lira transfer edildi, bu futbolcunun sözleşmesinde 50 bin lira yazıldı. İle transferde ise Samet 1 milyon 250 bin lira anlaştı.

Yeni Galatasaraylılar Gökmen ve Cüneyt'e görüşüyorlar

Ama bu futbolcunun da sözleşmesine 400 bin lira yazıldı...

Bu durumu yöneticilerle ilettileriz zaman aldığımızı yanıltı hayli ilginçti:

"Ne yani, bunu tüm kulüpler yapıyor. Biz yapınca suç mu oluyor?" Yani bal gibi vergi kaçırılıyor, bu durumu da yöneticiler "Ne yani suç mu işledik" diye yanıtlıyorlardı. Pes doğrusu...

FENERBAHÇE'DE DURUM

Fenerbahçe'de ise durum daha ilginçti. Şekerspor'dan transfer edilen Selçuk, Yaşar ve Trabzonspor'dan alınan Serdar'a ödenen para bir türlü açıklanmadı. Açıklanmayan para bununla da kalmıyor şöretli futbolcularının sözleşmelerini 500 bin lira yazıyorlardı. Fenerbahçe'li yöneticiler bu sözlerinin arkasından "İsteyen kahr, isteyen gider" derken gerçekleri sakladılar. Zira yöneticiler Alpaslan, Cemil, Zafar, Bahri ve Şevki'ye oynarlarsa ücret ödeneceğini açıkladı.

Tuna, Coşkun, Fuat, Yenal, İbrahim, İsmail 500 bin lira imza atarlarsa Fenerbahçe'li yöneticiler eşit ücret politikası yaparken yeni bir yöntem getirdi. Bu uygulama ilksa tarifiydi. Herkese eşit ücret. Ama gerçek bu değildi. Fenerbahçe'de gerçek olan her futbolcunun bedelinin değişik olduğu ve bu düzenin de yıllardır sürdüğüydi.

GALATASARAY'DA DURUM

Galatasaray öncelikle 10 transfer sorununu çözümlü. Sözleşmesi biten Cüneyt (800 bin), Güngör (1

5 milyon), Erdoğan (1 milyon), Turgay (500 bin), Gürkan (800 bin) ve Gökmen (400 bin) olarak yeni sözleşmeler yapıldı.

Boylelikle 10 transfer sorununu çözümlen Galatasaray dış transfer olarak önce Trabzonsporlu Orhan'ı (4 milyon Trabzon'a, 1 milyon Orhan'a toplam 5 milyon) aldı. Daha sonra Edirnesporlu İbrahim'i 1 milyon 500 bin lira yazdı. Galatasaray'lı yaptı. Bu transferde İbrahim 700 bin lira aldı. Ayrıca Amatör Kümeden Esenlerli Aydoğan'ı ve Y. Tabanlı Mehmet'i de 150'er bin lira kadrosuna kattı. Sırada Sarıyerli iki futbolcu vardı. Oğuz ve Haydar'a kulüpleriyle birlikte toplam 2 milyon 500 bin lira ödendi.

Bu arada ligillerden alınan bilgiye göre Ordusporlu Kemal Antalya'dan bugün İstanbul'a gelecek Sarı - Kırmızı takımla sözleşme yapacak.

ALTAY 7 FUTBOLCU İLE ANLAŞTI

İZMİR — Bora ve Akifli Beşiktaş'a veran Altay Sıyah - Beyazlı takımından Arda, Kemal ve Şaban'ı aldı. Göztepe'li K. Zafar ile de anlaşan Altay 7 transfer sorununu da çözümlü. Altay'ın dün sözleşme imzaladığı futbolcular şunlar: Hüseyin, Ethem, Ümit, Sabahattin, Zafar, Serif, Murat, K. Murat, Nevruz ve Mustafa.

GÖZTEPE TRANSFERDE HIZLIYDI

İZMİR — Göztepe Fenerbahçe'den Bülent Erhan ve İsmet ile dün sözleşme imzaladı. Göztepe'nin anlaşma yaptığı öteki futbolcular şöyledi:

Muharrem (Taşpınar), Kadir, Cemal (Manisaspur), Kazım (Balıkesirspor), Sadettin, Doğan, İrfan (İç transfer).

ANKARAGÜÇÜ DURGUN...

ANKARA — Ankaragücü transferi durgun girdi. Dış transfer yapmayan Ankaragücü ile transferde Erdoğan ve Taner ile anlaşma sağlandı.

ADANASPOR, TRANSFERE ANKARA'DA GİRDİ...

ANKARA — Adanaspor Cemal Soyoglu ile anlaşarak antrenör sorununu çözümlü. Başkentte transfer girişiminde bulunan Adanaspor Ankaragücü'nden Ayhan, Haluk, Nazmi, Şekerspor'dan Cüneyt ve Gençlerbirliğinden Namık'ı almak için girişimde bulundu.

Diğer transfer haberleri 7. sayfa

Yurdadön: "Sovyetler Birliğinde yaptığımız çalışmalar arkadaşlarımıza yararlı oldu"

Bakü'de rekor kıran ulusal atletlerimiz yurda döndü

Ankara (Politika) — Sovyetler Birliği ile Türkiye arasında yapılan İkili anlaşmalar çerçevesinde hem kamp çalışmaları yapmak hem de bazı uluslararası yarışmalara katılmak için Sovyetler Birliği'nin Bakü kentine giden atletlerimiz dün yurdumıza döndüler. Bakü'de kaldıkları iki uluslararası yarışta, yıllardır kırılmayan rekorları

kıran ve başarılı dereceleri elde eden atletlerimiz kısa bir aradan sonra, Yugoslavya'nın Split kentinde yapılacak olan Akdeniz Oyunları için çalışmalarına başlayacaklardır.

Sovyetler Birliği'nden dönen kafilede bulunan Balkan ve Türkiye şampiyonlarından, ulusal atletimiz Mehmet Yurdadön şu açıklamayı yaptı: "Sovyetler Birliği'nden çok memnun olarak döndüyoruz. Biz Sovyet sporcuları, halkı ve spor yöneticileri çok yakından gösterdikler: orada yaptığımız çalışmaların arkadaşlarımızla yararlı olduğunu söyleyebiliriz. Alınan dereceler ve kırılan rekorlar bunu kanıtlıyor. Ben esas olarak Sovyetlerde çalışmamın yanı sıra tedavi olmak için gittim. 6 aydır dizimde oluşan sakatlık, koşmamı engelliyordu. Türkiye'de kesin teşhis koyulamadı. Sadece menisküs olmadığını söylediler. Sovyetler Birliği'nde, spor hekimlerine dizimi gösterdim. 15 tedavi gerekiyordu. Ben ancak 7 tedavi olabildim. Tedavim yarıda kaldı. Bizim eskisi gibi olmasada gene ağrı yapıyor. Olanak bulursam gitmek istiyorum. Ancak bunu sağlayabilir miyim bilemiyorum. Beni orda en çok şaşırtan hastaneler oldu. Hastahane dedikleri öyle bizimki gibi koca koca binalar değil. Çok binalar ve sadece Bakü'de bu hastahanelerden çok sayıda var. Bu hastahanelerde her dahi hekim bulunuyor. Aynı zamanda çok bakımlı ve temiz yerler. Bir de beni şaşırtan şey, ya orada insanlar hasta olmuyor ya da çok sayıda hastahane ve hekim var. Kaldığımız o kadar süre içinde, bizdeki gibi tek hasta sırası görmedim."

REKORTMEN ATLETLER BİRBİRLERİYLE EVLENİYOR

Ankara — Rekortmen atletlerimizin büyük bir bölümünün yıllar önceki başlatılan gelenekli bozmayarak birbirleriyle evlendikleri öğrenildi.

Atletizm Federasyonu eski başkanlarından Nalli Moran'ın yine bir atlet olan bayan Tulya ile başlatılan evlilik bugüne değin aksatılmadan sürdürüldü.

Halen Atletizm Federasyonu Başkanlığı yapmakta olan Jerri Fatıh da Güller hanımın hayatını birleştirerek uygulamayı sürdürdüler arasında yer aldı.

Atlet olan eşleriyle evlenen ünlü rekortmenler şunlardır:

"Cahit Önel — Aydan Önel (Onur), Ahmet Akbaş — Gül Akbaş (Çıray), Oktay Sensoy — Çiçek Sensoy (Solon), Hikmet Kandıyıcı — Ayden Kandıyıcı (Yüksel), Soner Coşar — Tansu Coşar (Riceal), Yıldırım Pağda — Birsan Pağda (Pehria), Fahri Özgüden — Suray Özgüden (Arca), Muharrem Dalkılıç — Süde Dalkılıç (Köçgöl), Mehmet Tümkün — Çiğdem Tümkün (Başaran), Aşkın Tuna — Zafar Tuna (Çekirge), Akın Taşkent — Meral Taşkent (Bayram), Saffet Karaağlar — Zeynep Karaağlar (İstihlakorkmaz), Kemal Tüzün — Arzu Tüzün (Öpülmüş), İlhan Ökten — Müfide Ökten, İhsan Duygulu — Alev Duygulu (Tanyel), Temel Erbek — Mine Erbek (İncekap), İker Çetin — Neşe Çetin (Karatapa), Özcan Kutlu — Ülkü Kutlu (Atlı), Bülent Targu (Özbayer), Musa Kalamoğlu — Necile Kalamoğlu (Barber).

Önümlerdeki gülemede nihai memuruna bayıracak rekortmen atletlerimizin diğeri ise şunlardır:

"Sermet Timurlenk — Ayşe Özkol, Neldet Ayaz — Gülten Keskin, Osman Nuri Ünvar — Sevilay Uyanık, Volkan Tanrıcan — Nuran Dağ, Erol Şişko — Sibel Gür, Tayfun Esmir — Revinç Çetin."

